

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2017 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS

I. ĮVADAS

1. BENDRA INFORMACIJA

Pakruojo rajono savivaldybės socialinių paslaugų 2017 metų planas (toliau – Socialinių paslaugų planas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu (Žin., 2006 m. sausio 19 d. Nr. X-493), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl Socialinių paslaugų planavimo metodikos“ ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“.

Socialinių paslaugų įstatymas bei jo poįstatyminiai aktai reglamentuoja socialinių paslaugų valdymą, skyrimą, jų teikimą, finansavimą, mokėjimą už paslaugas ir aiškiai apibrėžia savivaldybių ir valstybės reikalavimų specifiką detalizuojant šių paslaugų priežiūrą ir kontrolę.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras 2014 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. A1-83 patvirtino Perėjimo nuo institucinės globos šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014-2020 metų veiksmų planą. Vadovaudamasi šiuo teisės aktu Pakruojo rajono savivaldybė 2016 metų birželio 30 d. sprendimu Nr. T-201 patvirtino Pakruojo rajono savivaldybės socialinių paslaugų deinstitutionalizacijos priemonių planą. Dalis priemonių yra numatyta šiame Socialinių paslaugų plane.

Socialinės paslaugos traktuojamos kaip paslaugos, kuriomis suteikiama pagalba asmeniui (šeimai), dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturinčiam, neįgijusiam arba praradusiam gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimės) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime. Socialinės paslaugos teikiamos įvertinus atskirų asmenų, socialinių žmonių grupių, bendruomenės socialinius poreikius. Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu yra paskirti socialinį išsilavinimą turintys darbuotojai, atsakingi už socialinių paslaugų poreikio vertinimą.

Pakruojo rajono savivaldybės socialinių paslaugų planai rengiami nuo 2007 metų. Pagrindinis prioritetas išlieka nepakitęs – nestacionarių socialinių paslaugų plėtra, nes būtent šios paslaugos yra priimtinesnės, artimesnės namų aplinkai, pigesnės.

Socialinių paslaugų įstatymas numato, kad kiekvienos savivaldybės administracijoje turi būti įsteigtas skyrius, atsakingas už socialinių paslaugų ir kitos socialinės paramos organizavimą. Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius, vadovaudamasis šio įstatymo nuostatomis, kasmet analizuoja socialinių paslaugų poreikį, planuoja jų rūšis, apimtį.

2. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO IR PLĖTROS TIKSLAI

Pakruojo rajono savivaldybės socialinėse įstaigose socialinių paslaugų organizavimas, jų teikimas ir plėtra orientuojami į socialines paslaugas kaip socialinės atskirties mažinimo veiksnį. Keliami tokie šios vizijos įgyvendinimo tikslai:

- Rengti ir įgyvendinti socialines programas, skatinti visuomenines organizacijas aktyviai teikti socialines paslaugas.
- Gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, prioritetą teikti kompleksiskų nestacionarių socialinių paslaugų teikimui.

3. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANO RENGĖJAI

Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyriaus vedėja Daiva Rutkevičienė, Neįgalųjų reikalų ir socialinių paslaugų poskyrio vedėja – Alma Stankevičienė, vyriausioji specialistė Virginija Andrušaitienė, Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus vedėja Eglė Koskutė, vyriausiosios specialistės Gitana Udrytė- Šichovcova ir Laimutė Malinauskienė.

Socialinių paslaugų planas rengiamas konsultuojantis su Pakruojo rajono savivaldybės administracijos darbuotojais, seniūnijų specialistais, rajono socialinių įstaigų vadovais, socialiniais darbuotojais bei kitais socialiniais partneriais. Parengto socialinių paslaugų plano projektas aptartas rajono socialinių įstaigų vadovų pasitarime ir Socialinių paslaugų teikimo komisijos posėdyje. Projektas patalpintas savivaldybės interneto puslapyje. Per susitikimus buvo analizuojami gyventojų socialinius poreikius lemiantys veiksniai, esama socialinių paslaugų infrastruktūra, aptarti socialinio darbo prioritetai ir tikslai, priemonės, kaip pasiekti tikslus, numatytos socialinių paslaugų plėtros kryptys.

II. BŪKLĖS ANALIZĖ

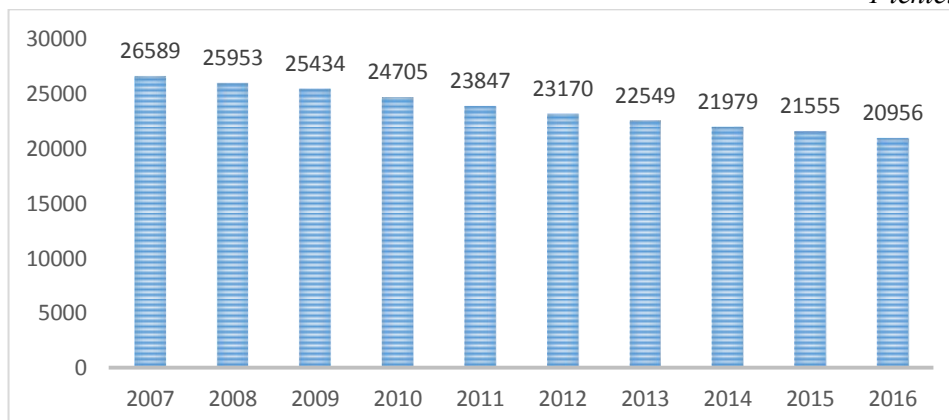
4. PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS SOCIALINĖS, EKONOMINĖS, DEMOGRAFINĖS SITUACIJOS ĮVERTINIMAS

Pakruojo rajono savivaldybė yra viena šiauriausių savivaldybių šalies šiaurėje. Pakruojo rajonas užima 1 316 kv. m. teritoriją, iš kurių 71,4 % užima žemės ūkio naudmenos, 19,6 % – miškai, 1,6 % – keliai, 2,3 % – užstatyta teritorija, 2,0 % – vandenys ir 3,1 % – kita žemė. Pakruojo rajono savivaldybė yra ketvirta pagal dydį Šiaulių apskrities savivaldybė.

Pakruojo rajonas šiaurinėje dalyje ribojasi su Latvijos siena, šiaurės vakaruose su Joniškio rajonu, vakaruose – su Šiaulių rajonu, pietuose – su Radviliškio rajonu, o pietryčiuose ir pietuose – su Panevėžio bei Pasvalio rajonais. Rajonas patenka į Šiaulių ir Panevėžio miestų įtakos zoną. Taip pat Pakruojo rajonas patenka į Valstybinį Lietuvos-Latvijos pasienio regioną. Rajone yra 2 miestai – Pakruojis ir Linkuva bei 5 mažesni miesteliai. Rajoną sudaro 8 seniūnijos: Guostagalio, Klovainių, Lygumų, Linkuvos, Pakruojo, Pašvitinio, Rozalimo ir Žeimelio. Pakruojo rajono administracinis centras – Pakruojo miestas, turintis gerą susisiekimą su didžiais Lietuvos miestais.

Gyventojų skaičius Pakruojo rajono savivaldybėje 2007-2016 m.

1 lentelė

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Gyventojų skaičius savivaldybėje mažėja. 2016 m. pradžioje Pakruojo rajono savivaldybėje gyveno **20 956** gyventojai. Palyginus duomenis su 2007 m. gyventojų skaičius savivaldybėje sumažėjo 21 %.

Įvertinus bendrąjį socialinį visuomenės padėties pjūvį ir socialinių rodiklių kaitos dinamiką, galima apžvelgti šiandienos aktualijas, kurios sudaro prielaidas vertinti ir numatyti konkrečią socialinių paslaugų teikimo veiklą. Didelės emigracijos fone vyksta akivaizdus visuomenės senėjimas ir daugėja su emigracija susijusių socialinių problemų.

4.1. Vidutinis metinis gyventojų skaičius ir sudėtis

Pakruojo rajono savivaldybės gyventojų skaičius ir sudėtis

2 lentelė

Eil. nr.	Rodiklis	Gyventojų skaičius						
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1		1	2	3	4	5	6	7
1.	Gyventojų skaičius iš viso, iš jų:	24 705	23 847	23 170	22 549	21 979	21 555	20956
1.1.	Miestuose:	6 961	6 716	6 557	6 426	6 322	6 286	6172
1.1.1.	Pakruojuje	5 354	5 160	5 034	4 984	4 919	4 896	4826
1.1.2.	Linkuvoje	1 607	1 556	1 523	1 442	1 403	1 390	1346
1.2.	Kaimuose	17 744	17 131	16 613	16 123	15657	15 269	14784
2.	Iš bendro gyventojų skaičiaus:							
2.1	Pensinio amžiaus gyventojai	5 274	5 546	5 551	5 430	5 719	5 227	5227
2.2.	Suaugę neįgalūs asmenys	2 999	3 897	3 862	4 121	3 061	3 449	3794
2.3.	Vaikai	5 601	4 827	4 605	4 324	3 983	3 798	3172
2.4.	Jaunimas	6 305	4 684	4 506	4 398	4 117	4 393	4247
2.5.	Neįgalūs vaikai	245	228	223	217	208	191	180
2.6.	Socialinės rizikos vaikai	102	91	75	60	50	56	92
2.7.	Šeimų (trys ir daugiau vaikų) skaičius	707	358	312	280	359	232	201
3.	Socialinės rizikos šeimos	162	162	148	149	138	138	153
4.	Vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose	428	422	386	392	356	331	375
5.	Globojamų vaikų skaičius	157	181	196	168	163	157	148
6.	Darbingo amžiaus gyventojų skaičius	16 588	14 234	13 766	13 481	11 864	12 944	12648

Informacijos šaltinis: Lietuvos socialinis žemėlapis, Darbo birža, Sodra, Savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius

Pakruojo rajone daugiau žmonių gyvena kaimuose. Tai reiškia, kad rajono savivaldybės specialistai, socialinių įstaigų darbuotojai daugiau dėmesio turi skirti kaimo ir atokiose vietovėse gyvenančių asmenų socialinės atskirties prevencijai. Reikalinga daugiau socialinių darbuotojų, teikiančių socialines paslaugas namuose, dienos socialinę globą, asmens socialinių paslaugų poreikio įvertinimui.

2016 metais Pakruojo rajono gyventojų sudėtis procentais:

- pensinio amžiaus gyventojai – 24,9% ;
- darbingo amžiaus asmenys – 60,4% ;

- vaikai – 15,1 % , iš jų:
 - vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose – 11,8% nuo visų rajono vaikų skaičiaus;
 - globojamų vaikų skaičius – 4,7% nuo visų rajono vaikų skaičiaus.

Kiti rodikliai:

- suaugę neįgalūs asmenys – 18,1 % visų rajono gyventojų;
 - neįgalūs vaikai – 0,9 % visų rajono gyventojų;
- Demografinis senatvės koeficientas Pakruojo savivaldybėje

3 lentelė

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Pagyvenusių žmonių skaičius (65 m. ir vyresnio amžiaus), tenkantis 100 nepilnamečių vaikų	122	128	133	137	138	165

Informacijos šaltinis: Lietuvos socialinis žemėlapis

4.2. GYVENTOJŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ POREIKIUS LEMIANTYS VEIKSNIAI

Socialinių paslaugų tikslas – suteikti socialinę pagalbą asmenims (šeimoms), nesugebantiems (-čioms) pasirūpinti savo asmeniniu ir socialiniu gyvenimu, sudarant jiems sąlygas stiprinti savo gebėjimus patiems spręsti išylančias socialines problemas ir siekiant sumažinti ar išvengti socialinės atskirties.

Socialinių paslaugų poreikį lemia daug faktorių:

1. Rajono visuomenės senėjimo tendencijos, jaunimas išvyksta studijuoti ir dažnai lieka didžiuosiuose Lietuvos miestuose, dalis darbingo amžiaus žmonių yra išvykę dirbti į užsienį, lieka seni tėvai, seneliai, todėl poreikis socialinėms paslaugoms didėja.
2. Nemažėjantys socialinės rizikos šeimų ir jose gyvenančių vaikų skaičiai.
3. Asmenų (šeimų), patekusių į krizinę situaciją arba turinčių priklausomybę, problemos ir jų sprendimas.
4. Mažos pajamos, bedarbiystė ir kita.

Socialines paslaugas gali gauti įvairios žmonių grupės (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymas Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“). Socialinių paslaugų gavėjai gali būti įvairaus amžiaus, skirtingų socialinių grupių asmenys:

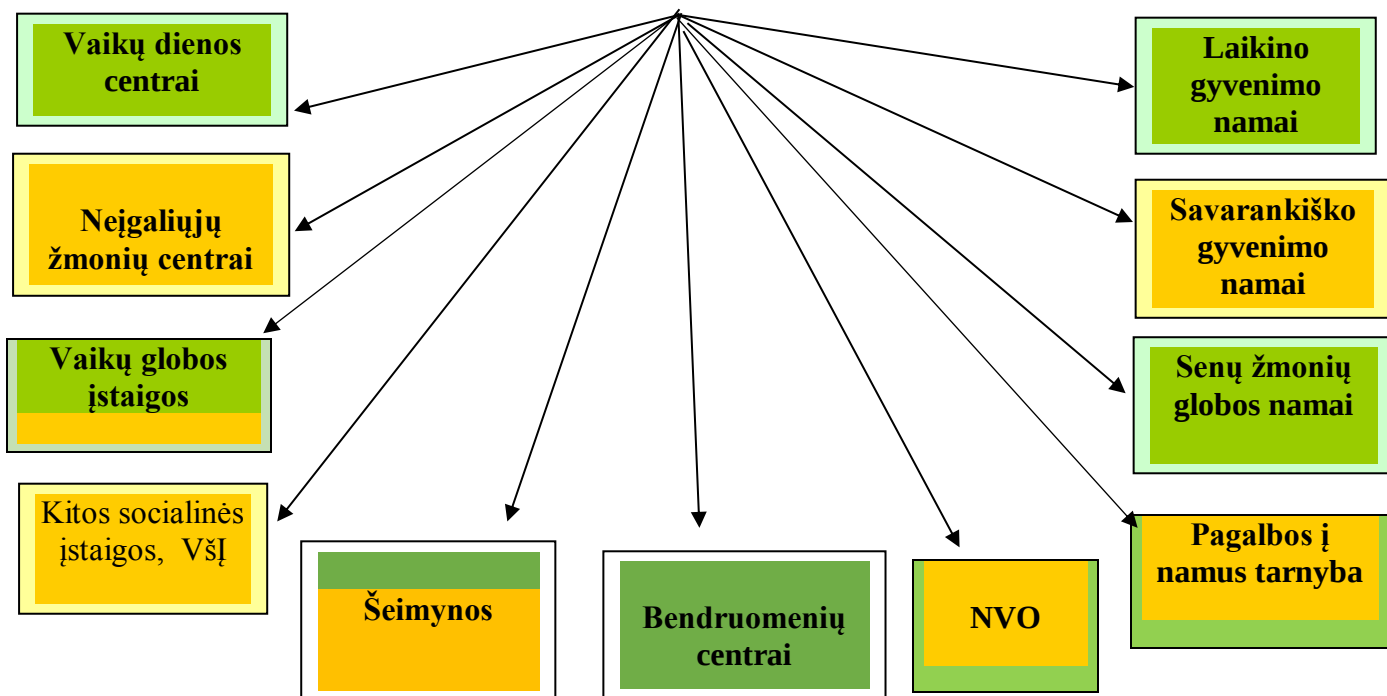
- likę be tėvų globos vaikai ir jų šeimos;
- socialinės rizikos vaikai ir jų šeimos;
- vaikai su negalia ir jų šeimos;
- senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos;
- šeimos, kurios augina neįgalius vaikus;
- suaugę neįgalūs asmenys ir jų šeimos;
- socialinės rizikos suaugę asmenys ir jų šeimos;
- socialinės rizikos šeimos;
- kiti asmenys.

Socialinės paslaugos gali būti teikiamos tiek socialinių paslaugų įstaigose (globos namuose, nakvynės namuose, dienos centre, socialinių paslaugų centre ir kt.), tiek asmens namuose. Savivaldybė atsakinga už socialinių paslaugų teikimą jos teritorijoje nuolat gyvenantiems asmenims, todėl ji ir yra didžiosios dalies socialinių paslaugų steigėja.

Pagrindinis uždavinys – teikti prioritetą kompleksiško nestacionarių socialinių paslaugų teikimui, grąžinti žmogaus gebėjimą pasirūpinti savimi, suteikti pagalbą tiems, kurie negali be jos savarankiškai gyventi, tai yra ieškoti priemonių ir efektyvių paslaugų teikimo būdų, suteikti rajono gyventojams daugiau paslaugų, sudaryti galimybę jiems gyventi pilnavertį gyvenimą. Socialinių paslaugų įstaigų tinklas rajone kurtas keletą metų: veikia stacionarios socialinės globos įstaigos, nestacionarių socialinių paslaugų centrai, dienos centrai, bendruomenių

centrai. Čia teikiamos bendrosios ir specialiosios socialinės paslaugos, nes pastarųjų metų ekonominės ir socialinės permainos palietė ir daugumą rajono gyventojų.

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ INFRASTRUKTŪROS PAGRINDAI RAJONE

1 pav. Socialinės rūpybos skyriaus informacija

Pakruojo rajone veikiančios socialinės veiklos objektai

Įstaigos (padaliniai), kurių steigėjas yra Pakruojo rajono savivaldybės taryba

- ✓ Linkuvos socialinių paslaugų centras
- ✓ Linkuvos socialinių paslaugų centro Savarankiško gyvenimo namai
- ✓ Linkuvos socialinių paslaugų centro Globos namai
- ✓ Linkuvos socialinių paslaugų centro Samariečių vaikų globos namai
- ✓ Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras
- ✓ Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras;
- ✓ Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Laikino gyvenimo namai
- ✓ Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Pagalbos namuose tarnyba
- ✓ Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Bendruomeninių paslaugų tarnyba
- ✓ Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Integralios pagalbos tarnyba

Įstaiga, kurios steigėja yra Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

- ✓ Linkuvos socialinės globos namai

Įtaigos, kurių steigėjai yra bendruomenės ir parapijos

- ✓ Pamūšio Šv. Antano Paduviečio parapijiniai vaikų globos namai
- ✓ Lygumų bendruomenės vaikų dienos centras
- ✓ Pakruojo Šv. Jono Krikštytojo parapijos vaikų dienos centras
- ✓ Pamūšio kaimo bendruomenės vaikų dienos centras
- ✓ Rozalimo Švč. M. Marijos vardo parapijos senjorų namai

Istaigos, kurių steigėjai yra fiziniai asmenys

- ✓ Olgos Sipavičienės šeimyna
- ✓ Renetos Kalėdienė šeimyna
- ✓ Rimanto Mundrio šeimyna

Visuomeninės organizacijos, teikiančios socialines paslaugas

- ✓ Agentūros – visos Lietuvos vaikai Pakruojo labdaros ir paramos fondas
- ✓ Pakruojo dekanato „Caritas“
- ✓ Lietuvos Samariečių bendrijos Pakruojo skyrius
- ✓ VšĮ „Retenė“
- ✓ Pakruojo neįgaliųjų draugija

Bendrosios socialinės paslaugos

Bendrosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimai savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime gali būti ugdomi ar kompensuojami atskiromis, be nuolatinės specialistų pagalbos teikiamomis paslaugomis.

Bendrosioms socialinėms paslaugoms priskiriamos informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, sociokultūrinės paslaugos, transporto organizavimo, maitinimo organizavimo, aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne bei kitos paslaugos.

Svarbus uždavinys – ***skatinti visuomenines organizacijas aktyviai teikti socialines paslaugas, suteikti visokeriopą pagalbą visuomeniniams partneriams siekiant sudaryti optimalias sąlygas žmogui jam įprastoje aplinkoje.***

Pagrindiniai bendrųjų socialinių paslaugų teikėjai Pakruojo rajone yra biudžetinės socialinės įstaigos: Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras, Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras, Linkuvos socialinių paslaugų centrais ir jų padaliniai. Jau daugelį metų aktyviai veikia visuomeninės neįgalių žmonių organizacijos, bendruomenės, ieškoma savanorių, kurie galėtų teikti nestacionarias paslaugas, siekiama padėti žmogui, sudaryti sąlygas kuo ilgiau gyventi jam pažįstamoje ir artimoje aplinkoje. Visos nevyriausybinės socialinės krypties organizacijos teikia bendrąsias socialines paslaugas.

Aprūpinimo būtiniausiais darbužiais ir avalyne paslaugą teikia:

Agentūros – visos Lietuvos vaikai Pakruojo labdaros ir paramos fondas; Pakruojo dekanato „Caritas“; Lietuvos Samariečių bendrijos Pakruojo skyrius.

Transporto organizavimo paslaugą teikia:

Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras; Pakruojo rajono neįgaliųjų draugija.

Asmens higienos ir priežiūros paslaugas organizuoja:

Linkuvos socialinių paslaugų centras; Pakruojo rajono neįgaliųjų draugija.

Tarpininkavimo, atstovavimo ir sociokultūrinės paslaugas teikia visos biudžetinės socialinės įstaigos, vaikų dienos centrai, vaikų globos namai ir kitos įstaigos.

Maitinimo organizavimas (parama maisto produktais):

1. Pakruojo rajono savivaldybėje, kaip ir visoje Lietuvoje, yra įgyvendinama Maisto banko iniciatyva, kurios metu nevyriausybinės organizacijos surenka ir suteikia paramą skurstantiems žmonėms ilgai negendančiais maisto produktais. Tai Lietuvos Samariečių bendrijos Pakruojo skyrius, Pakruojo Šv. Jono Krikštytojo parapijos vaikų dienos centras, VšĮ Pakruojo vaikų ir jaunimo klubas prie Pakruojo rajono Policijos komisariato.

2. Paskutinės dienos galiojimo maisto produktų surinkimas iš prekybos centro IKI ir jų išdalijimas nepasiturintiems gyventojams. Šioje iniciatyvoje talkina nevyriausybinės organizacijos: Pakruojo Šv. Jono Krikštytojo parapijos vaikų dienos centras, Pamūšio kaimo bendruomenės vaikų dienos centras, Pamūšio Šv. Antano Paduviečio parapijiniai vaikų globos namai.

3. Trečia iniciatyva, kuri yra įgyvendinama visose savivaldybėse, yra Europos Sąjungos finansuojamas Paramos maisto produktais projektas, skirtas labiausiai skurstantiems rajono gyventojams. Nuo 2017 metų projektą vykdo Pakruojo rajono savivaldybės administracija.

4. Maitinimo paslaugą Linkuvos miestelio gyventojams organizuoja Linkuvos socialinių paslaugų centras. Galima užsakyti karštą maistą, kurį dažniausiai paslaugos gavėjams pristato laikomosios priežiūros darbuotojai.

Bendrosios socialinės paslaugos suteiktos Pakruojo rajono gyventojams 2016 metais rajono visuomeninėse organizacijose ir kitose įstaigose

4 lentelė

Eil. Nr.	Įstaigos, organizacijos pavadinimas	Socialinės paslaugos pavadinimas					
		Maitinimo organizavimas	Aprūpinimas būtiniaisiais drabužiais ir avalyne	Transporto organizavimas	Sociokultūrinės paslaugos	Asmens higienos paslaugos	Iš viso
1.	Lietuvos „Carito“ Pakruojo skyrius	410 asm.	361 asm. .	-	-	-	771 vnt.
2.	Lietuvos Raudonojo Kryžiaus organizacijos Pakruojo skyrius	3557 asm./ 120131 vnt.	-	-	-	-	3557 asm./ 120131 vnt.
3.	VšĮ Pakruojo vaikų ir jaunimo klubas prie Pakruojo rajono Policijos komisariato	46 asm./ 486 vnt.	-	-	-	-	46 asm./ 486 vnt.
4.	Lietuvos Samariečių bendrijos Pakruojo skyrius	245 asm./ 2 153 vnt.	2 364 asm. 7568 vnt./	-	-	-	2609 asm. 9721 vnt.
5.	VšĮ „Retenė“	-	-	-	10 asm.	-	10 asm.
6.	Pakruojo rajono neįgaliųjų draugija	-	-	75 asm.	-	7asm.	82 asm.
7.	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	-	-	33 asm.	-	-	33 asm.
9.	Pakruojo Šv. Jono Krikštytojo parapijos vaikų dienos centras	38 asm./ 468 vnt.	-	-	-	-	38 asm./ 468 vnt.
10.	Agentūros – visos Lietuvos vaikai Pakruojo labdaros ir paramos fondas	-	820 asm.	-	1370 vaikų	-	2190 asm.
11.	Linkuvos socialinių paslaugų centras	14 asm.	-	-	-	23 asm.	37 asm.
Iš viso		4310 asm./ 123238 vnt.	3545 asm./ 7568 vnt.	108 asm.	1380 asm.	30 asm.	9373 asm./ 131577 vnt.

Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Kitos paslaugos, teikiamos rajono gyventojams

5 lentelė

Eil. Nr.	Paslaugos pavadinimas	2014 m.		2015 m.		2016 m.	
		Asmenų sk.	Vienetai	Asmenų sk.	Vienetai	Asmenų sk.	Vienetai

1.	Būsto pritaikymas	3		2		1	
2.	Aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis	297	401	246	349	202	275

Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Specialiosios socialinės paslaugos

Specialiosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimams savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimomis) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime ugdyti ar kompensuoti bendrųjų socialinių paslaugų nepakanka.

Specialiosioms paslaugoms priskiriama: 1) socialinė priežiūra, 2) socialinė globa.

Socialinė priežiūra yra visuma paslaugų, kuriomis asmeniui (šeimai) teikiama kompleksinė pagalba, kuriai nereikia nuolatinės specialistų priežiūros. Socialinei priežiūrai priskiriamos pagalbos į namus, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, laikino apnakvindinimo bei kitos paslaugos.

Socialinė globa yra visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė pagalba, kuriai reikia nuolatinės specialistų priežiūros. Socialinė globa pagal trukmę skirstoma į dienos, trumpalaikę ir ilgalaikę.

Specialiosios socialinės paslaugos, teikiamos Pakruojo rajone

6 lentelė

Metai	Socialinė priežiūra					Socialinė globa		
	Pagalba į namus	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	Laikinas apnakvindinimas	Intensyvi krizių įveikimo pagalba	Dienos socialinė globa	Trumpalaikė socialinė globa	Ilgalaikė socialinė globa
2011	125	15	28	8	8	5	90	54
2012	137	149	30	10	6	7	144	57
2013	142	162	33	21	4	8	109	94
2014	160	162	28	9	5	9	117	94
2015	172	47	331	35	5	9	15	91
2016	172	205	36	42	-	27	15	75

Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Nuo 2006 m. seniūnijose dirbo 8 socialiniai darbuotojai darbui su socialinės rizikos šeimomis. Nuo 2016 m. šie darbuotojai perkelti dirbti į Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centrą, o nuo 2017 metų darbui su socialinės rizikos šeimomis skirta 18 etatų. Rajone nemažėja socialinės rizikos grupei priklausančių šeimų, kuriose auga nepilnamečiai vaikai iki 18 metų amžiaus, skaičius.

Socialinių įgūdžių ugdymo paslaugos savivaldybėje

7 lentelė

Seniūnija	Darbuotojų skaičius	Per 2011 m.		Per 2012 m.		Per 2013 m.		Per 2014 m.		Per 2015 m.		Per 2016 m.	
		Šeimų skaičius	Vaikų skaičius	Šeimų skaičius	Vaikų skaičius	Šeimų skaičius	Vaikų skaičius	Šeimų skaičius	Vaikų skaičius	Šeimų skaičius	Vaikų skaičius	Šeimų skaičius	Vaikų skaičius
Pakruojo	3	26	54	35	65	35	63	32	56	33	60	37	78
Linkuvos	2	24	68	19	50	24	66	23	65	24	61	26	20
Žeimelio	1	18	45	16	43	19	48	16	41	16	43	20	57
Lygumų	1,5	24	65	23	65	20	60	22	65	22	64	26	89

Pakruojo rajono savivaldybės 2017 m. socialinių paslaugų planas

Klovainių	1	14	41	17	39	10	27	11	24	12	26	12	25
Rozalimo	1	21	52	13	38	14	38	12	36	19	52	21	60
Pašvitinio	1	15	42	13	38	14	39	10	25	13	32	14	31
Guostagalio	1	12	44	13	49	13	51	12	44	11	43	10	35
Iš viso	8	154	411	149	387	149	392	138	356	150	381	166	455

Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius

Specialiosios socialinės paslaugos, teikiamos asmenims, turintiems sunkią negalią

8 lentelė

Metai	Socialinės įstaigos	Specialiųjų socialinių paslaugų gavėjai		
		Iš viso	Bendras gavėjų skaičius įstaigoje	Iš jų: asmenys su sunkia negalia
2011	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	142	25	16
	Linkuvos socialinių paslaugų centras		53	20
	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras		64	10
2012	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	168	23	12
	Linkuvos socialinių paslaugų centras		64	26
	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras		81	20
2013	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	184	24	12
	Linkuvos socialinių paslaugų centras		91	30
	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras		69	18
2014	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	183	24	13
	Linkuvos socialinių paslaugų centras		94	37
	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras		65	20
2015	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	392	24	13
	Linkuvos socialinių paslaugų centras		104	41
	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras		249	19
	Rozalimo Švč. M. Marijos vardo parapijos senjorų namai		15	6
2016	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	477	23	14
	Linkuvos socialinių paslaugų centras		111	34
	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras		423	1
	Rozalimo Švč. M. Marijos vardo parapijos senjorų namai		20	9

Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Nors socialinių paslaugų gavėjų skaičius kinta, socialinės globos paslaugas gaunančių asmenų skaičius išlieka vidutiniškai stabilus, nes tai įtakoja turimų vietų socialinėse įstaigose skaičius.

Informacija apie vienišus ir neigalius rajono gyventojus, kurie yra nukreipti į globos įstaigas

9 lentelė

2011-01-01	2012-01-01	2013-01-01	2014-01-01	2015-01-01	2016-01-01	2017-01-01
26	28	30	18	22	41	24

Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Linkuvos socialinių paslaugų centras

10 lentelė

Paslaugos	2016-01-01	Atvyko	Išvyko	2016-12-31
Socialinė globa	62	13	14	64
Socialinė priežiūra	30	7	9	28

Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras

11 lentelė

Paslaugos	2016-01-01	Atvyko	Išvyko	2016-12-31
Socialinė globa	22	2	1	23
Socialinė priežiūra	-	-	-	-

Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Kitose socialinėse įstaigose gyvenantys rajono gyventojai (SADM)

12 lentelė

Gyventojų skaičius	Linkuvos socialinės globos namai	Jurdaičių socialinės globos namai	Aukštelkės socialinės globos namai	Skemų socialinės globos namai	Ventos socialinės globos namai
	8	1	2	1	2

Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Informacija apie Pakruojo rajono vaikų globos įstaigas ir šeimynas

13 lentelė

Eil. Nr.	Rodiklis	Metai					
		2011	2012	2013	2014	2015	2016
1.	Vaikų globos įstaigų skaičius	4	4	4	5	5	5
2.	Vietų skaičius vaikų globos įstaigose	65	65	58	54	54	54
3.	Vaikų skaičius vaikų globos įstaigose	68	49	60	56	56	59

Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius

Vaikams, likusiems be tėvų globos, socialinės globos paslaugas teikiančios įstaigos: Pamūšio šv. Antano Paduviečio parapijos vaikų globos namai, Linkuvos socialinių paslaugų centro Samariečių vaikų globos grupė, Renetos Kalėdienės šeimyna (įregistruota nuo 2010 m. liepos 21 d.), Olgos Sipavičienės šeimyna (įregistruota nuo 2010 m. liepos 29 d.) ir Rimanto Mundrio šeimyna (įregistruota nuo 2014 m. kovo 14 d.).

Savivaldybės administracija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 10 d. nutarimu Nr. 978 „Dėl Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ socialinės globos įstaigas, teikiančias trumpalaikes ar ilgalaikes socialinės globos paslaugas ir kurias nustatyta tvarka pasirenka pats gavėjas, finansuoja tiesiogiai. Sudaromos socialinių paslaugų teikimo sutartys. Socialinės globos kainą nustato socialinės globos įstaigos steigėjas atsižvelgdamas į socialinės globos organizavimo išlaidas ir šių išlaidų efektyvų panaudojimą. Socialinė globa senyvo amžiaus žmonėms, suaugusiems asmenims su negalia, vaikams su negalia (išskyrus asmenis su sunkia negalia), socialinės rizikos vaikams, socialinės rizikos suaugusiems asmenims finansuojama iš savivaldybių biudžetų lėšų. Socialinė globa asmenims su sunkia negalia finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams.

Socialinių paslaugų kainos nebiudžetinėse rajono socialinėse įstaigose

14 lentelė

Metai	Pamūšio šv. Antano Paduviečio parapijiai vaikų globos namai (1 asm. mėnesiui)	Lygumų bendruomenės vaikų dienos centras (1 asm. 1 d.)	Pakruojo parapijos Vaikų dienos centras (1 asm. 1 d.)	Pamūšio kaimo bendruomenės vaikų dienos centras (1 asm. 1 d.)	Olgos Sipavičienės šeimyna (1 asm. 1 mėn. vidurkis)	R. Kalėdienės šeimyna (1 asm. 1 mėn. vidurkis)	R. Mundrio šeimyna (1 asm. 1 mėn. vidurkis)	VŠĮ „Retenė“ (1 asm. 1 val.)	Rozalimo šv. Mergelės Marijos parapijos senjorų namai
2015	724,05	29,14	29,14	29,14	376,33	369,00	347,40	-	576,00 616,00

Pakruojo rajono savivaldybės 2017 m. socialinių paslaugų planas

									700,00
2016	780,00	1,30	1,30	1,30	378,17	393,00	359,63	-	576,00 616,00 700,00

Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Pakruojo rajono savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms 2016 metais

15 lentelė

	Socialinių paslaugų finansavimas												
	Pamišio parapijiniai vaikų globos namai	Pakruojo šv. Jono Krikštytojo parapijos vaikų dienos centras	Lygumų bendruomenės vaikų dienos centras	Pamišio kaimo bendruomenė "Gerovės namai"	Rimanto Mundrio šeimyna	SADM pavaldžios įstaigos	Linkuvos socialinių paslaugų centras	Pakruojo nestacionariųjų socialinių paslaugų centras	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	Rozalimo Švč.M.Marijos vardo parapijos senjorų namai	Olgos Sipavičienė šeimyna	Renatos Kalėdienės šeimyna	Iš viso
Skirtos lėšos	142564,32	7123,78	6925,18	4375,07	6187,68	12471,04	1700,00	2800,00	499,60	52616,18	11548,44	7665,00	254276,69
Skola Eurais2016-01	7994,88		611,94	174,81	347,20					3198,98	867,96	325,00	13520,77
Sausio mėn.	7994,88		611,94	174,81	347,20					3198,98	867,96	325,00	13520,77
Vasario mėn.	10352,79	670,22	611,94	262,26	445,04	617,81				4052,35	890,04	445,00	18347,45
Kovo mėn.	10222,55	670,22	582,80	174,84	445,04	929,74				4614,36	890,04	445,00	18974,59
Balandžio mėn.	10828,56	611,94	582,80	262,26	445,04	925,69				4464,75	890,04	445,00	19456,08
Gegužės mėn.	11130,19	600,60	539,50	291,20	445,04	938,65				4410,30	890,04	445,00	19690,52
Birželio mėn.	10927,16	678,60	555,10	305,50	445,04	938,65				4235,82	890,04	445,00	19420,91
Liepos mėn.	11784,24	585,00	527,80	353,60	445,04	925,69				4218,55	890,04	445,00	20174,96
Rugpjūčio mėn.	11441,00	531,70	455,00	444,60	445,04	938,65				4106,78	890,04	445,00	19697,81
Rugsėjo mėn.	10868,95	509,60	490,1	477,10	445,04	1200,28				4235,82	890,04	445,00	19561,93
Rugsėjo papildomai							1700,00						1700,00
Spalio mėn.	11286,41	588,90	536,90	470,60	445,04	1257,49				4235,82	890,04	445,00	20156,20
Spalio papildomai					500,00			720,00	499,60			2000,00	3719,60
Lapkričio mėn.	10951,24	546,00	486,20	409,50	445,04	1270,45				3800,90	890,04	445,00	19244,37
Lapkričio papild.								580,00					580,00
Gruodžio mėn.	12417,13	539,50	477,10	386,10	445,04	1270,45				3648,16	890,04	445,00	20518,52
Gruodžio mėn.	12359,22	591,5	468,00	362,70	445,04	1257,49		1500,00		3393,59	890,04	445,00	21712,58
IŠ VISO:	142564,32	7123,78	6925,18	4375,07	6187,68	12471,04	1700,00	2800,00	499,60	52616,18	11548,44	7665,00	256476,29
Lėšų likutis	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Vaiko teisių apsauga

Siekdamas užtikrinti pagal kompetenciją įstatymų ir teisės aktų nustatyta tvarka visų savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų teisių ir teisėtų interesų apsaugą Savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrius (toliau – Vaiko teisių apsaugos skyrius) atstovauja vaiko interesams civilinėse, baudžiamosiose, administracinėse bylose, teismuose.

2016 metais Vaiko teisių apsaugos skyrius kreipėsi į teismą: pareiškė 12 ieškinių dėl laikino/neterminuoto tėvų valdžios apribojimo, parengė 10 pareiškimų dėl nuolatinio globėjo (rūpintojo) paskyrimo/pakeitimo, globos (rūpybos) formos keitimo. Teismui pateiktos 89 išvados: dėl tėvystės nustatymo, dėl vaiko gyvenamosios vietos nustatymo, dėl bendravimo su vaiku ir dalyvavimo jį auklėjant, dėl tėvystės nuginklėjimo, dėl santuokinio amžiaus sumažinimo, dėl įvaikinimo, dėl tėvų valdžios apribojimo, dėl vaikai priteisto išlaikymo dydžio sumažinimo arba padidinimo, dėl teismo leidimų išdavimo. Vaiko teisių apsaugos skyriaus specialistai dalyvavo 44 nepilnamečių liudytojų, nukentėjusiųjų, įtariamųjų apklausose. Dalyvavo 126 teismo posėdžiuose civilinėse bei administracinėse bylose bei surašė 10 administracinio teisės pažeidimo protokolų, visos medžiagos buvo perduotos teismui, protokolai išnagrinėti, asmenys nubausti už netinkamą pareigų vykdymą nepilnamečių vaikų atžvilgiu.

Likę be tėvų globos vaikai

Politikos ir ekonomikos pokyčiai keičia kiekvieno žmogaus gyvenimą, tačiau ne visi žmonės pasirengę prisitaikyti prie pokyčių, keliamų reikalavimų. Aktuali pasikeitusios visuomenės problema yra krizės ištiktos šeimos, kurios negeba tinkamai pasirūpinti vaikais, užtikrinti sveiką ir saugią jiems aplinką. Tik šeimoje gali būti sudaromos vaiko poreikius atinkančios sąlygos, emocinis saugumas, stabilumas. Nesant tokių galimybių vaikai, netekę tėvų globos, buvo apgyvendinti ir socialinės globos įstaigose.

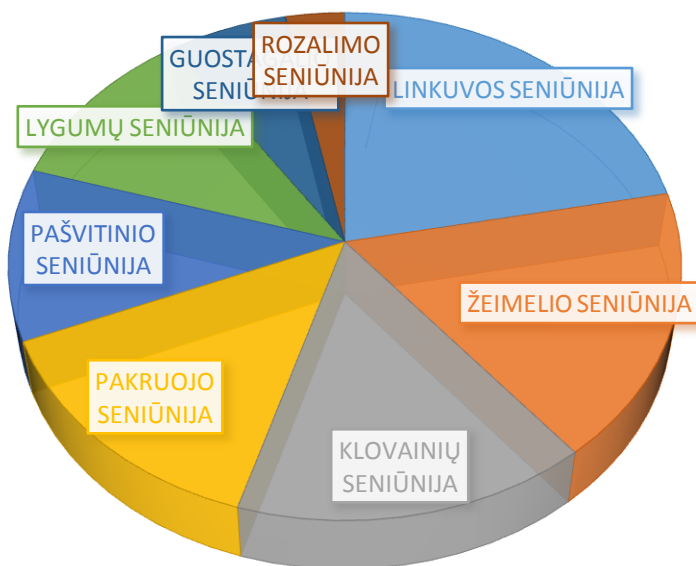
16 lentelė

Metai	2013	2014	2015	2016
Globos forma				
Vaikai, netekę tėvų globos, gyvenantys šeimose, šeimynose, institucijose	168	163	157	148
Šeimose globojami vaikai	104	100	93	89
Šeimynose globojami vaikai	17	25	25	25
Institucijose globojami vaikai	47	38	39	34
Per metus likę be tėvų globos vaikai	31	26	24	14

2016 metų gruodžio 31 d. Pakruojo rajone buvo globojami 148 likę be tėvų globos vaikai. Iš jų: 89 gyvena šeimose, 25 – šeimynose, 34 – globos institucijose. 120 vaikų nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), 28 vaikams – laikinoji globa (rūpyba).

Globa šeimoje yra viena iš geriausių alternatyvių globos formų be tėvų globos likusiam vaikui. Daugiausia globojamų vaikų šeimose yra Linkuvos seniūnijoje – 14 vaikų, Žeimelio seniūnijoje – 11, Klovainių seniūnijoje – 10, Pakruojo seniūnijoje – 9, Pašvitinio seniūnijoje – 7, Lygumų seniūnijoje – 7, Guostagalio seniūnijoje – 4, Rozalimo seniūnijoje – 2. Likusius be tėvų globos vaikus dažniausiai globoti imasi giminaičiai, retai pasitaiko žmonių, norinčių pasiimti globoti svetimą vaiką. Žmonės atsakingai žiūri į vaikų auklėjimą ir atsakomybę už svetimus vaikus prisiima nenoriai. 2016 metais atsirado trys šeimos, kurios priglaudė svetimus (ne giminaičius) vaikus į savo šeimą.

GLOBOJAMŲ VAIKŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL SENIŪNIJAS

2 pav. Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Vaikų teisių apsaugos skyrius.

Vaikų globos netekimo priežastys

Per 2016 metus 39 vaikai paimiti iš šeimų ar kitų jų buvimo vietų, visi jie laikinai apgyvendinti šeimose, socialinės globos įstaigose, iki buvo išspręsti vaiko grąžinimo tėvams ar vaiko globos (rūpybos) nustatymo klausimai. 14 vaikų nustatyta laikinoji globa (rūpyba), 25 vaikai grąžinti tėvams.

Dažniausiai iš šeimų vaikai paimiti dėl netinkamos priežiūros ir tėvų girtavimo.

Vaikai buvo paimiti iš gerai Vaiko teisių apsaugos skyriui žinomų šeimų, su kuriomis ne mažą darbą atlieka seniūnijos socialiniai darbuotojai darbui su socialinės rizikos šeimomis.

Šeimose per 2016 metus buvo apgyvendinti 4 vaikai, 10 vaikų laikinai apgyvendinti socialinės globos institucijose.

Globa vaikų globos institucijose

17 lentelė

Eil. Nr.	Metai Globos institucija	2013	2014	2015	2016
1.	Pamūšio parapijiniai vaikų globos namai	31	22	20	21
2.	Samariečių vaikų globos namai	6	8	10	9
3.	Kiti vaikų globos namai: Šiaulių miesto savivaldybės sutrikusio vystymosi kūdikių namai; Ventos socialinės globos namai; Šiaulių vaikų globos namai „Šaltinis“.	10 (6 kūdikių namuose)	8 (6 kūdikių namuose)	9 (7 kūdikių namuose)	4 (2 kūdikių namuose)

2016 metais pilnamečiais tapo 13 rūpinamų vaikų, kurie pradėjo savarankišką gyvenimą.

Pakruojo rajone yra 3 šeimynos, kuriose gyvena 25 vaikai: Rimanto Mundrio šeimynoje auga 8 likę be tėvų globos vaikai, Renetos Kalėdienės šeimynoje – 5 likę be tėvų globos vaikai, iš

kurių du yra su negalia, Olgos Sipavičienės šeimynoje –12 likusių be tėvų globos vaikų, iš kurių trys yra su negalia.

2016 metais Pakruojo rajono apylinkės teismo sprendimu 6 asmenims neterminuotai apribota tėvų valdžia jų nepilnamečių vaikų atžvilgiu ir vaikams nustatytos nuolatinės globos (rūpybos), 4 - laikinai apribota tėvų valdžia vaikų atžvilgiu, 2 - atskirti nuo vaikų dėl ligos ar kitų priežasčių. Per 2016 metus teismas nepakeitė ir nepriėmė sprendimų panaikinti sprendimą dėl tėvų valdžios apribojimo, dėl ko nė vienas vaikas tėvams nebuvo grąžintas.

2016 m. Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių dėl vaikų įvaikinimo buvo kreiptasi 1 kartą: iš Pakruojo rajono savivaldybėje esančių globojamų vaikų apskaitos buvo įvaikintas 1 vaikas.

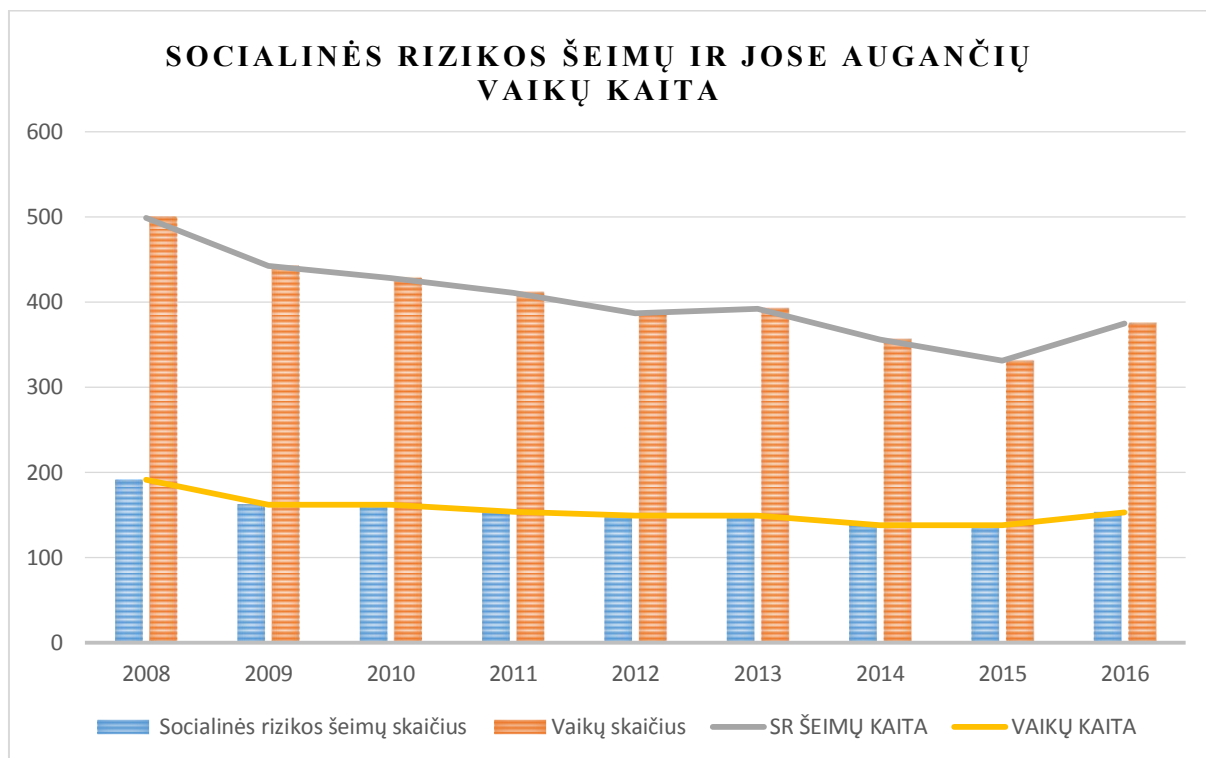
Duomenys apie socialinės rizikos šeimas ir jose augančius vaikus

2016 gruodžio 31 d. Skyriaus duomenimis Pakruojo rajone buvo 153 socialinės rizikos šeimos, kuriose augo 375 vaikai, iš jų 195 berniukai, 180 mergaičių. Didžiausią dalį socialinės rizikos šeimose augančių vaikų sudaro vyresni, nuo 10-14 m. amžiaus -135 vaikai, nuo 15-17 m. amžiaus - 76 vaikai, nuo 0-3 m. amžiaus - 67 vaikai, nuo 7-9 m. amžiaus - 56 vaikai, nuo 4-6 m. amžiaus - 41 vaikas.

Per metus 34 šeimos įrašytos į socialinės rizikos šeimų apskaitą, jose augo 95 vaikai.

Socialinės rizikos šeimų skaičius 2016 metais, lyginant su 2015 metais padidėjo, 2016 metais įrašyta 15 šeimų daugiau, nei 2015 metais, t. y. pasiekė 2011 metais į apskaitą įtrauktų šeimų skaičių.

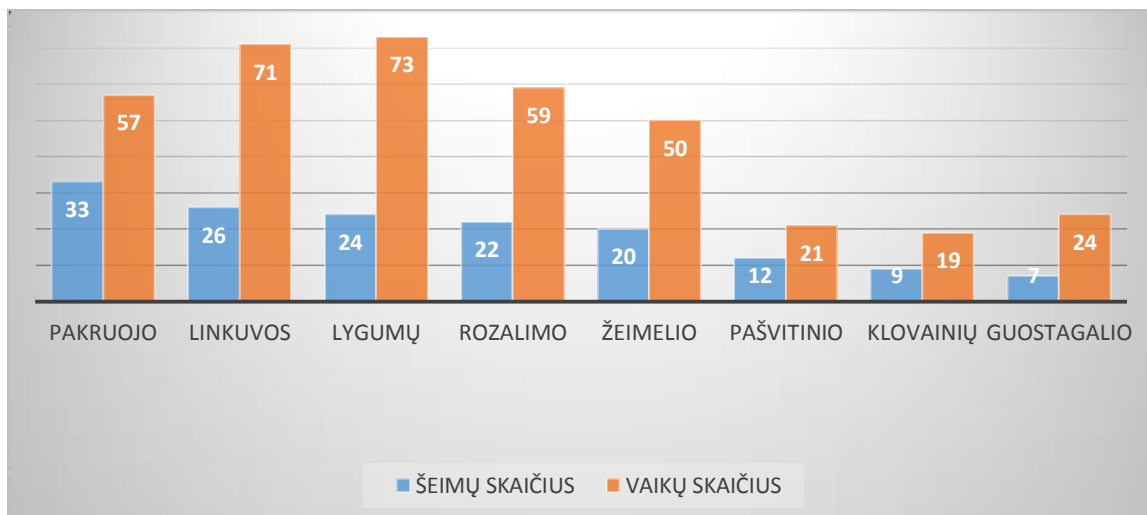
Socialinės rizikos šeimų kaita nuo 2008 iki 2016 metų pabaigos.

3 pav. Informacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos vaikų teisių apsaugos skyrius

2016 m. pagal seniūnijas metų pabaigoje daugiausia socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų buvo Pakruojo seniūnijoje (33 šeimos, jose 57 vaikai), Linkuvos seniūnijoje (26 šeimos jose 71 vaikas) ir Lygumų seniūnijoje (24 šeimos, jose 73 vaikai).

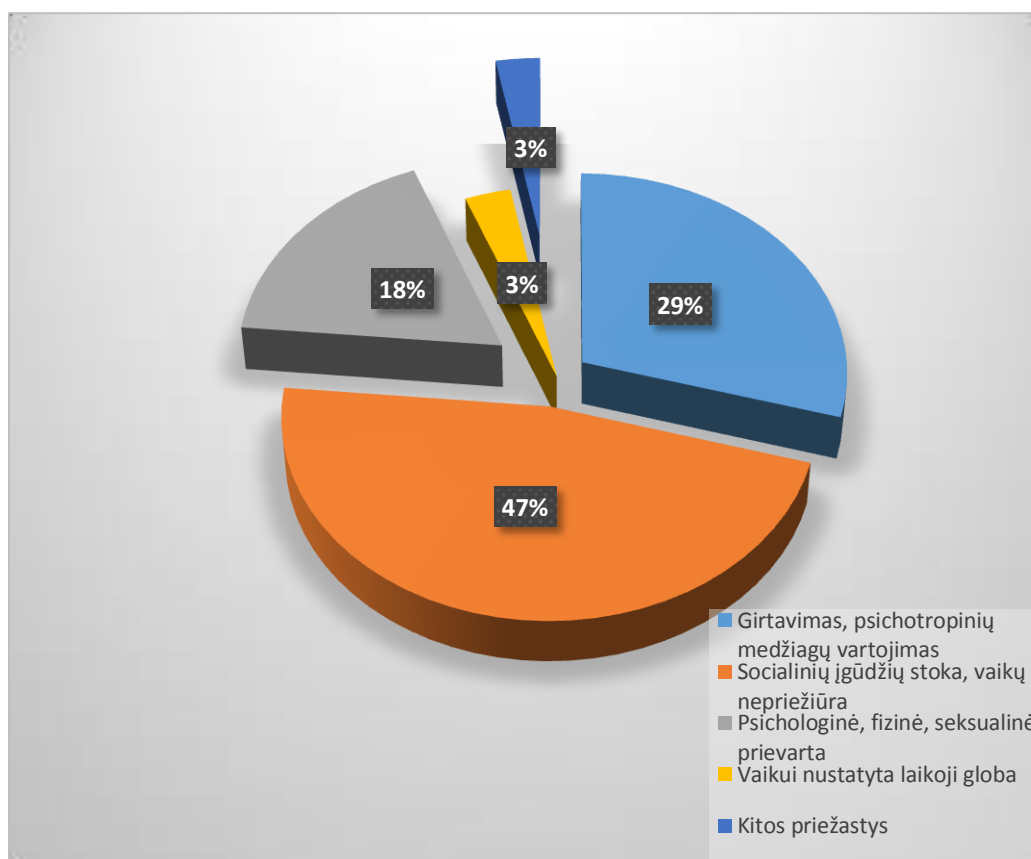
Socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius

4 pav. Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Vaikų teisių apsaugos skyrius.

Analizuojant šeimų įrašymo į socialinės rizikos šeimų apskaitą priežastis nustatyta, kad 2016 metais daugiausia šeimų, t. y. 16, įrašytos į apskaitą dėl socialinių įgūdžių stokos, dėl vaikų nepriežiūros, 10 - dėl girtavimo, psichotropinių medžiagų vartojimo, 6 - dėl psichologinės, fizinės ar seksualinės prievartos prieš vaikus, 1 - vaikui nustatyta laikinoji globa, 1 - dėl kitų priežasčių.

Šeimų įrašymo į socialinės rizikos šeimų apskaitą priežastys

5 pav. Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Vaikų teisių apsaugos skyrius

Per 2016 metus iš socialinės rizikos šeimos apskaitos išbraukta 19 šeimų. 7 šeimos išbrauktos iš socialinės rizikos apskaitos, kadangi išvyko gyventi į kitą savivaldybę ir šeimos byla

perduota tos savivaldybės Vaiko teisių apsaugos skyriui, 6 šeimos, kadangi išnyko priežastys, dėl kurių šeima buvo įrašyta į apskaitą, 3 šeimos, nes šeimoje neliko nepilnamečių vaikų (vaikas tapo pilnamečiu, emancipuotas arba sudarė santuoką, mirė ar kt.), 2 šeimos, dėl to, kad tėvams neterminuotai apribota tėvų valdžia ir vaikui nustatyta nuolatinė globa, 1 šeima, nes mirė abu tėvai arba vienas iš tėvų ir vaikui nustatyta globa.

Nuo smurto nukentėjusių vaikų apskaita

Vaiko teisių apsaugos skyrius kaupia ir analizuoja pranešimus apie smurtą patyrusius ir smurtaujančius vaikus, organizuoja vaikams ir jų tėvams pagalbos suteikimą bei kreipiasi į atitinkamas teisėsaugos institucijas dėl asmens, keliančio grėsmę vaiko saugumui ir sveikatai, patraukimo administracinės atsakomybės ar baudžiamojo persekiojimo pradėjimo.

2016 metais užfiksuota 30 atvejų, kuomet vaikai galimai patyrė fizinį smurtą (iš jų 21 - nuo svetimų asmenų, 9 – nuo artimųjų), 35 atvejai, kuomet vaikai patyrė psichologinį smurtą (iš jų 35 nuo suaugusiųjų), 1 atvejis, kuomet vaikas, galimai nukentėjo nuo seksualinio smurto (nuo suaugusiojo). Smurtą patyrusiems vaikams ir jų šeimoms savivaldybės teritorijoje 362 atvejais suorganizuota pagalba.

Pagalbos organizavimas smurtą patyrusiems vaikams

Smurtą patyrusiems vaikams ir jų šeimoms savivaldybės teritorijoje ir kitų savivaldybių teritorijose organizuotos pagalbos atvejai

Organizuota pagalba	Tik vaikui	Vaikui ir jo šeimai	Iš viso	Savo savivaldybėje	Kitoje savivaldybėje
1. Kompleksinė pagalba (specialistų komanda)	0	0	0	0	0
2. Psichologo konsultacija	3	2	5	5	0
3. Mokyklos socialinio pedagogo pagalba	2	9	11	11	0
4. Socialinis darbas	159	30	189	189	0
5. Nestacionarinės socialinės paslaugos vaikui	1	0	1	1	0
6. Kita	143	13	156	156	0
Iš viso	308	54	362	362	8

Vaikui patyrusiam smurtą, svarbu laiku gauti tinkamą ir profesionalią pagalbą. Smurto prieš vaikus atvejais dažniausiai pagalbą vaikui ir jo šeimai teikia įvairių sričių ir institucijų specialistai: VTAS, teisėsaugos institucijos, medicinos įstaigos, seniūnijų socialiniai darbuotojai, mokyklose dirbantys socialiniai pedagogai, pedagoginės psichologinės tarnybos specialistai, nevyriausybinėse organizacijose dirbantys specialistai. Tam, kad smurto prevencija būtų efektyvi, reikalinga įtraukti visą bendruomenę, šviesti pačias šeimas apie reikalingumą ir nebijojimą priimti siūlomą pagalbą, taip pat svarbu plėsti skubios kompleksinės pagalbos (psichologinės, socialinės, medicininės ir teisinės), skirtos vaikams ir jų šeimos nariams, nukentėjusiems nuo smurto, prieinamumą ir kokybę.

Šiaulių apygardos probacijos tarnybos probacijos skyriaus pateiktais duomenimis 2016 metais probacijos įskaitoje buvo 11 nepilnamečių.

4.3. KITI RODIKLIAI

Pakruojo rajono savivaldybės biudžeto faktinės išlaidos (su perduotomis savivaldybei funkcijomis), skiriamos socialines paslaugas teikiančioms įstaigoms

18 lentelė

Rodikliai	2010 m. (tūkst. Lt)	2011 m. (tūkst. Lt)	2012 m. (tūkst. Lt)	2013 m. (tūkst. Lt)	2014m. (tūkst. Lt)	2015 m. (tūkst. eurų)	2016 m. (tūkst. eurų)
1. Savivaldybės biudžetas, iš viso	61 110,0	64 704,2	62 918,6	61 664,6	64 355,4	19 758,7	10 900,5
2. Išlaidos rajono socialinių paslaugų įstaigoms. Iš jų:	2 261,78	2 285,4	2 464,0	2 451,01	2 902,3	1 006,7	1123,3
1) Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras (dotacijos)	265,4	313,8	399,2	380,80	425,8	133,4 36,8	155,1 40,4
2) Linkuvos socialinių paslaugų centras (dotacijos)	864,5	912,4	972,4	1 033,80	1 236,9	433,6 36,1	461,4 40,5
3) Pamūšio parapijiniai vaikų globos namai	287,6	417,9	473,9	389,62	469,9	137,3	142,6
4) Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	438,9	523,30	507,1	553,9	656,5	186,0	196,9
5) Lygumų bendruomenės vaikų dienos centras	37,6	35,0	30,9	22,63	25,2	7,3	6,9
6) Pamūšio bendruomenės vaikų dienos centras	-	-	-	7,8	7,8	2,1	4,4
7) Pakruojo Šv. Jono Krikštytojo parapijos vaikų dienos centras	32,8	24,9	27,5	22,64	22,5	7,8	7,1
8) VšĮ Pakruojo neįgalųjų dienos centras	5,08	4,8	0,9	-	-	-	-
9) VšĮ „Retenė“	4,8	14,1	-	-	-	-	-
10) Rozalimo Švč. M. Marijos Vardo parapijos senjorų namai	-	-	-	-	-	8,1	42,6
11) Globos poskyris VšĮ Pakruojo ligoninė	0,3	2,6	2,1	13,2	-	-	-
12) Rimanto Mundrio šeimyna	-	-	-	-	9,5	4,1	6,2
13) Olgos Sipavičienės šeimyna	37,8	23,5	36,9	35,71	35,7	10,4	11,5
14) Renetos Kalėdienės šeimyna	49,9	13,1	13,1	11,91	12,5	3,7	7,7
3. Ministerijos pavaldumo socialinėms įstaigoms (su dotacijomis)	26,1	26,0	24,6	38,28	50,8	9,0	15,9
IŠ VISO (2+3):	2 287,88	2 311,4	2 488,6	2 489,29	2 974,8	1 015,7	1 139,2
Savivaldybės biudžeto dalis (įskaitant dotacijas)	(3,74 %)	(3,57 %)	(4,0 %)	(4,07 %)	(4,62 %)	(5,14%)	(10,4%)

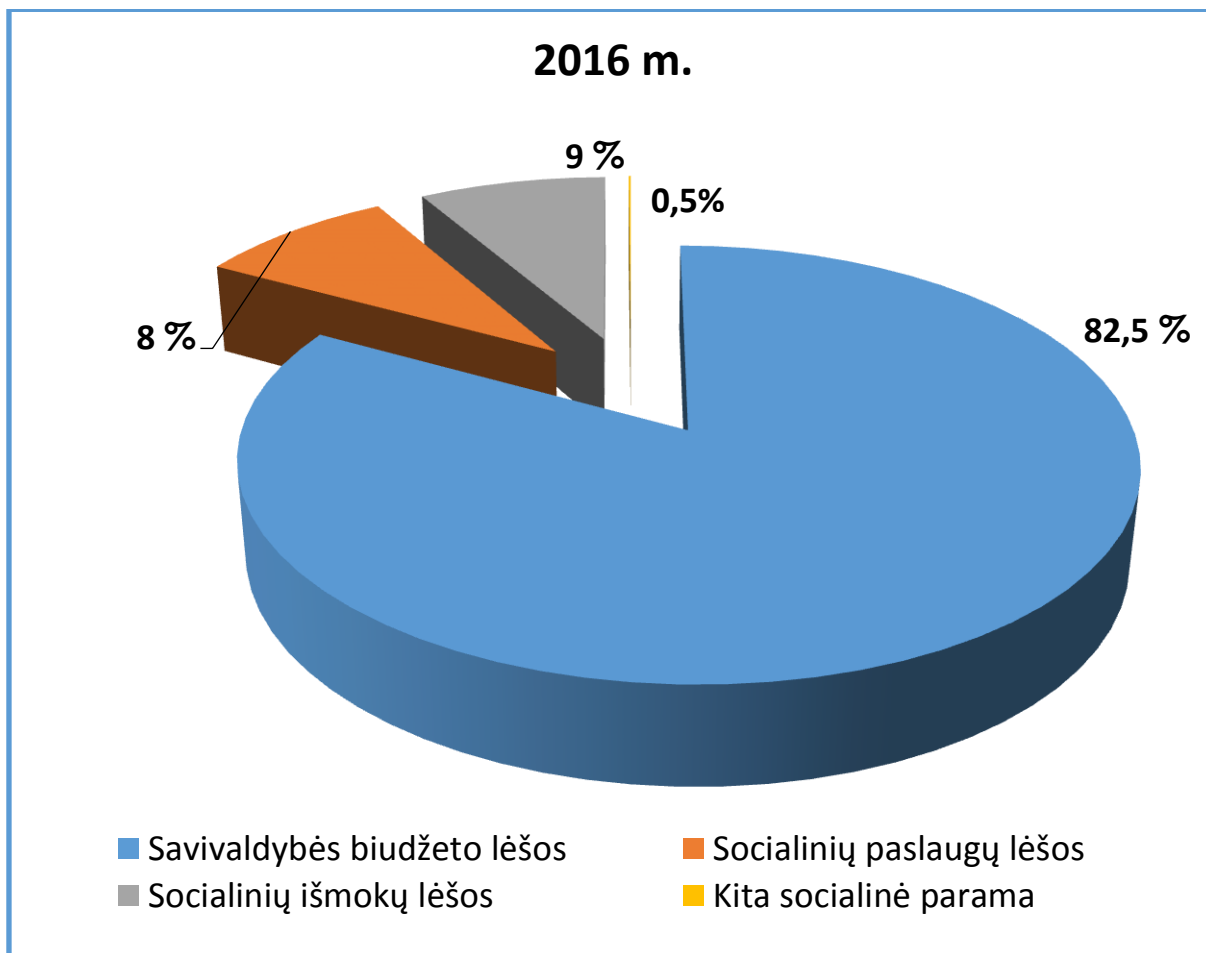
Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Finansų skyrius, Socialinės rūpybos skyrius

Pakruojo rajone savivaldybės biudžeto lėšų dalis, skiriama socialinėms paslaugoms finansuoti ir pirkti, nežymiai kinta. Visos socialines paslaugas teikiančios įstaigos yra visiškai ar iš dalies finansuojamos iš savivaldybės biudžeto (perkant paslaugas). Didžiausia lėšų dalis skiriama

biudžetinėms įstaigoms, kurių steigėjas yra Pakruojo rajono savivaldybės taryba: Linkuvos socialinių paslaugų centrui, Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centrui, Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centrui. Šios įstaigos finansuojamos tiesiogiai. Su kitomis socialinėmis įstaigomis Socialinės rūpybos skyrius yra sudaręs socialinių paslaugų finansavimo sutartis.

Socialinėms paslaugoms skiriamos savivaldybės biudžeto lėšos (su dotacijomis) 2016 metais sudarė daugiau kaip 10 %. Palyginti su praėjusių metų rodikliais, nuo 2016 metų socialinėms paslaugoms finansuoti savivaldybės biudžeto lėšos padidėjo 5,3 %.

Paslauga	Suma
Savivaldybės biudžeto lėšos 2016 m.	10 900,5 mln. eurų
Socialinių paslaugų lėšos	904,1 mln. eurų
Socialinių išmokų lėšos	1 084,0 mln. eurų
Kita socialinė parama	6,3 tūkst. eurų

6 pav. Savivaldybės biudžeto lėšų poreikis procentais.

5. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ INFRASTRUKTŪOS SAVIVALDYBĖJE ANALIZĖ

Pakruojo rajone veikiančios institucijos, kuriose teikiamos socialinės paslaugos rajono savivaldybės gyventojams

19 lentelė

Eil. Nr.	Įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų (gavėjų) skaičius	
				Iš viso	Iš jų finansuojamų savivaldybės
1.	Socialinės globos namai	Linkuvos socialinių paslaugų centras	savivaldybė	20	20
2.		Linkuvos socialinių paslaugų centro Savarankiško gyvenimo namai senyvo amžiaus žmonėms	savivaldybė	32	32
3.		Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	savivaldybė	24	24
4.		Linkuvos socialinių paslaugų centro Samariečių vaikų globos namai „Naminukas“	savivaldybė	8	8
5.		Pamūšio Šv. Antano Paduviečio parapijiniai vaikų globos namai	Pamūšio parapija	20	20
6.		Rozalimo Švč. M. Marijos vardo parapijos senjorų namai	Rozalimo parapija	20	20
7.		Linkuvos socialinės globos namai	SADM	290	8
8.	Šeimynos	Olgos Sipavičienės šeimyna	šeimyna	12	12
9.		Renetos Kalėdienės šeimyna	šeimyna	6	6
10.		Rimanto Mundrio šeimyna	šeimyna	8	8
11.	Laikino gyvenimo namai	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Laikino gyvenimo namai	savivaldybė	20	20
12.	Savarankiško gyvenimo namai	Linkuvos socialinių paslaugų centro Savarankiško gyvenimo namai asmenims su negalia	savivaldybė	30	30
13.	Socialinės priežiūros centrai	Lygumų vaikų dienos centras	Bendruomenė	30	30
14.		Pakruojo parapijos vaikų dienos centras	Pakruojo parapija	30	30
15.		Pamūšio bendruomenės vaikų dienos centras	Bendruomenė	20	20
16.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	savivaldybė	×	×
17.		Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Pagalbos namuose tarnyba		×	×
18.		Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Bendruomeninių paslaugų tarnyba		×	×
19.		VšĮ „Retenė“	Lietuvos žmonių su negalia sąjunga	×	×
20.		Pakruojo dekanato „Caritas“	Visuomeninės, nevyriausybinės organizacijos	×	×
21.		Lietuvos Samariečių bendrijos Pakruojo skyrius		×	×
22.		Pakruojo neįgaliųjų draugija		×	×
23.		Agentūros – visos Lietuvos vaikai Pakruojo labdaros ir paramos fondas		×	×

Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

5.1. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ INFRASTRUKTŪOS IŠDĖSTYMAS IR SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO SAVIVALDYBĖJE PAKANKAMUMO LYGIS

Pastarųjų metų ekonominės ir socialinės permainos palietė ir daugumą mūsų rajono gyventojų. Kasdieniniame darbe susiduriame su labai įvairiomis socialinėmis žmonių grupėmis ar pavieniais asmenimis, kurie gyvena, žemiau skurdo ribos ar yra labai pažeidžiami. Pakruojo rajone yra sukurtas socialines paslaugas teikiančių įstaigų tinklas vaikams, pensinio amžiaus žmonėms, neįgaliesiems rajono gyventojams, vaikams, netekusiems tėvų globos. Deja, socialinių paslaugų teikimas Pakruojo rajono savivaldybėje nėra tolygus. Daugiau paslaugų teikiama miesto socialinės rizikos grupės asmenims, kaime paslaugų kokybė ir kiekybė yra kiek mažesnės.

Pakruojo rajone veikiančios socialinės įstaigos pagal seniūnijas:

20 lentelė

	Guostagalio seniūnija	Klovainių seniūnija	Pakruojo seniūnija	Pašvitinio seniūnija	Rozalimo seniūnija	Lygumų seniūnija	Linkuvos seniūnija	Žeimelio seniūnija	IŠ VISO
2016	1 (SADM)	2	7	1	2	1	3	-	17

Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius (žiūrėti 5 puslapį)

7 pav. Socialinių įstaigų išsidėstymas rajone

Socialinių paslaugų poreikį lemia daug faktorių:

1. Rajono visuomenės senėjimo tendencijos, jaunimas išvyksta studijuoti ir dažnai lieka didžiuosiuose Lietuvos miestuose, dalis darbingo amžiaus žmonių yra išvykę dirbti į užsienį, lieka seni tėvai, seneliai, todėl poreikis socialinėms paslaugoms didėja.
2. Nemažėjantys socialinės rizikos šeimų ir jose gyvenančių vaikų skaičiais.
3. Asmenų, (šeimų) patekusių į krizinę situaciją arba turinčių priklausomybę problemas ir jų sprendimas.
4. Mažos pajamos, bedarbiystė ir kita.

Vis dėlto didžiausias išlieka nestacionarių paslaugų poreikis. Ypač aktualios socialinės priežiūros paslaugos. Pagalbos į namus paslaugas teikia Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro lankomosios priežiūros darbuotojai.

Aktyviai veikia visuomeninės neįgalių žmonių organizacijos, ieškoma savanorių nestacionarių paslaugų teikimui, siekiama padėti žmogui, sudaryti sąlygas kuo ilgiau gyventi jam

pažįstamoje ir artimoje aplinkoje. Didesnėms bendruomenėms reikalingi centrai, kuriuose galėtų rinktis bendravimui, užimtumui, tarpusavio pagalbai socialiai remtinų šeimų asmenys, vieniši, seni asmenys ir neįgalūs žmonės.

Rajono visuomenė sensta, jaunimas išvyksta studijuoti ir dažnai lieka didžiuosiuose Lietuvos miestuose, dalis darbingo amžiaus žmonių yra išvykę dirbti į užsienį, lieka seni tėvai, seneliai, todėl poreikis socialinėms paslaugoms didėja.

6. SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS TEIKT SOCIALNES PASLAUGAS IR SOCIALINIŲ PASLAUGŲ POREIKIO ĮVERTINIMAS

21 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Skaičius asmenų (šeimų), kuriems nustatytas socialinių paslaugų poreikis 2016 m.:			1 000 gyventojų tenka vietų	Iš jų finansuoja savivaldybė
		viso	teikiamos	neteikiamos		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Ilgalaikė socialinė globa	33	15	18	6,01	6,01
2.	Trumpalaikė socialinė globa	10	10	-	0,72	0,72
3.	Dienos socialinė globa institucijoje	1	1	-	0,43	0,43
4.	Dienos socialinė globa asmens namuose	-	-	-	-	-
5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	2	1	1	1,43	1,43
6.	Pagalba į namus	46	34	12	x	x
7.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas institucijoje	22	22	-	3,81	3,81
8.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	42	42	-	x	x
9.	Laikinas apnakvindinimas	42	42	-	x	x
10.	Kitos socialinės priežiūros paslaugos	21	19	2	0,95	0,95
11.	Iš viso	219	186	33	x	x

Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

6.1. SAVIVALDYBĖS ORGANIZUOJAMŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ANALIZĖ

Bendrosios socialinės paslaugos

Bendrosios socialinės paslaugos yra teikiamos visose rajono biudžetinėse įstaigose. Šias paslaugas taip pat teikia nevyriausybinės organizacijos: Agentūros – visos Lietuvos vaikai Pakruojo labdaros ir paramos fondas, Pakruojo dekanato „Caritas“, Lietuvos Samariečių bendrijos Pakruojo skyrius, Pakruojo rajono neįgalųjų draugija.

Viena iš specialiųjų (prioritetinių) socialinių paslaugų - socialinė priežiūra. Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras teikia šias socialinės priežiūros paslaugas: socialinių įgūdžių ugdymo, pagalbos į namus, laikino apnakvindinimo.

Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas

Socialinių įgūdžių ugdymo paslauga teikiama Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro darbuotojų rajono socialinės rizikos šeimoms. Bendruomeninių paslaugų tarnyboje įsteigta 18 etatų (perduota funkcija), teikiamos paslaugos 153 socialinės rizikos šeimoms ir 375 jose augantiems vaikams. Laikino gyvenimo namuose gyvena 3 socialinės rizikos šeimos, jose 4 vaikai.

Pagalbos į namus paslaugos

Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro Pagalbos namuose tarnybos teikiamos **Pagalbos į namus paslaugos** yra labiausiai ekonomiškios, suteikiančios galimybę įvertinti seno ar neįgalaus žmogaus individualius poreikius, išlaikančios žmogų namuose ir padedančios nenutraukti ryšių su bendruomene, pagerinančios gyvenimo kokybę.

Pagalbos į namus paslaugos gavėjų apskaita

22 lentelė

Eil. Nr.	Vertinimo parametrai	Metai					
		2011	2012	2013	2014	2015	2016
1.	Asmenų, kuriems teikiamos paslaugos, skaičius	125	137	142	160	172	172
2.	Asmenų, kuriems neteikiamos paslaugos, skaičius	10	36	21	19	2	10
3.	Specialistų skaičius	14	14	14	16	18	18
4.	Asmenų, kuriems naujai nustatyta paslauga, skaičius	32	26	36	42	37	46

Informacijos šaltinis: Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras

Laikino apnakvindinimo paslauga

Laikino apnakvindinimo paslauga teikiama Laikino gyvenimo namuose. Ši paslauga teikiama smurto aukoms (nukentėjusioms nuo smurto šeimoje moterims ir jų vaikams), rizikos grupėms priklausantiems vienišiams asmenims, šeimoms, laikinai neturinčioms gyvenamosios vietos, ir kitiems asmenims, kuriems yra nustatytas šios paslaugos poreikis.

Laikino gyvenimo namų gyventojų apskaita

23 lentelė

Metai	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Asmenų skaičius iš viso	61	61	43	39	35	43
Iš jų: tėvų /vaikų skaičius	11/18	10/17	10/8	7/7	5/4	9/8

Informacijos šaltinis: Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras

Kita specialiųjų socialinių paslaugų rūšis - socialinė globa

Rajone veikia stacionari socialinės globos paslaugas (seniems ir neįgaliesiems rajono gyventojams) teikianti įstaiga – Linkuvos socialinių paslaugų centras ir šio centro padaliniai: Savarankiško gyvenimo namai senyvo amžiaus žmonėms (įsteigti 2009 m.), Savarankiško gyvenimo namai žmonėms su negalia (įsteigti 2008 m.). Įvertinus asmens poreikius, Socialinės rūpybos skyriaus vedėjo sprendimu, čia nukreipiami seni ir neįgalūs rajono gyventojai, kuriems nestacionarios paslaugos yra neveiksmingos. 2015 metų rugsėjo mėnesį įsikūrė socialinės globos paslaugas teikianti socialinė įstaiga - Rozalimo Švč. M. Marijos Vardo parapijos senjorų namai. Šiose įstaigose 2016-12-31 gyveno 90 asmenų.

Socialinės globos paslaugos teikiamos vaikų globos įstaigose: Pamūšio Šv. Antano Paduviečio parapijiniuose vaikų globos namuose, Olgos Sipavičienės šeimynoje, Renetos Kalėdienės šeimynoje, Rimanto Mundrio šeimynoje, Linkuvos socialinių paslaugų centro Samariečių vaikų globos namuose. Šiose įstaigose 2016-12-31 gyveno 55 vaikai.

Socialinių paslaugų tinklas Pakruojo rajono savivaldybėje formuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais. Pagal statistinius duomenis yra pastebimos rajono gyventojų senėjimo tendencijos, todėl kasmet buvo sudaromos eilės vienišų ir neįgalių rajono gyventojų, kurie turi būti nukreipiami į socialinės globos namus. Įsikūrus Rozalimo Šv. Mergelės Marijos Vardo parapijos senjorų namams, gyventojų poreikis ilgalaikėms socialinės globos paslaugoms gauti pilnai patenkinamas. Pastebimas rajono gyventojų poreikis dienos ar

trumpalaikės socialinės globos paslaugoms gauti, atokvėpio paslaugoms neįgaliesiems ir senyvo amžiaus asmenims.

7. SOCIALINIŲ DARBUOTOJŲ IR SOCIALINIŲ DARBUOTOJŲ PADĖJĖJŲ SKAIČIUS SAVIVALDYBĖJE

Socialines paslaugas teikia socialiniai darbuotojai, socialinių darbuotojų padėjėjai, kiti specialistai. Pakruojo rajone socialiniai darbuotojai, jų padėjėjai dirba ne tik socialinės apsaugos sistemos įstaigose, bet ir savivaldybės administracijos struktūriniuose padaliniuose, sveikatos įstaigose. Analizuojant Pakruojo rajono socialinių paslaugų srityje dirbančių asmenų išsilavinimą nustatyta, kad 36 % darbuotojų turi universitetinį ar aukštąjį išsilavinimą, o socialinio darbo išsilavinimą turi 27 % darbuotojų.

Informacija apie Pakruojo rajono socialinius darbuotojus 2016 metais

24 lentelė

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Iš viso soc. darbuotojų	Socialinių darbuotojų skaičius pagal jų išsilavinimą				Iš jų soc. darb o
			Unive-rsitetinis	Aukšta-sis	Specia-lusis	Vidu-rinis	
1	2		3	4	5	6	7
1.	Socialinėse įstaigose iš viso, iš jų:	140	30	19	35	21	35
1.1.	Linkuvos socialinių paslaugų centras	26	3	4	5	9	5
1.2.	Pakruojo nestacionarių soc. paslaugų centras	51	11	7	19	5	9
1.3.	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	25	7	2	3	5	8
1.4.	Pamūšio Šv. Antano Paduviečio parapijiniai vaikų globos namai	19	7	1	3	1	7
1.5.	Rozalimo Švč. M. Marijos Vardo parapijos senjorų namai	8	-	3	4	-	1
1.6.	VšĮ „Retenė“	2	1	-	-	-	1
1.7.	Lygumų bendruomenės vaikų dienos centras	2	-	1	-	-	1
1.8.	Pakruojo Šv. Jono Krikštytojo parapijos vaikų dienos centras	6	1	1	-	1	3
1.9.	Pamūšio kaimo bendruomenės vaikų dienos centras	1	-	-	1	-	-
1.10.	Olgos Sipavičienės šeimyna	-	-	-	-	-	-
1.11.	Renetos Kalėdienės šeimyna	-	-	-	-	-	-
1.12.	Rimanto Mundrio šeimyna	-	-	-	-	-	-
1.13.	SOS vaikai	-	-	-	-	-	-
1.14.	Lietuvos Samariečių bendrijos Pakruojo skyrius	-	-	-	-	-	-
1.15.	Pakruojo rajono neįgaliųjų draugija	-	-	-	-	-	-
1.16.	Pakruojo dekanato „Caritas“	-	-	-	-	-	-
2.	Sveikatos priežiūros įstaigose iš viso, iš jų	6	2	1	-	-	3
2.1.	VšĮ PSPC	2	1	-	-	-	1
2.2.	VšĮ Pakruojo ligoninė	4	1	1	-	-	2
3.	Seniūnijose iš viso, iš jų	4	2	-	-	-	2
4.	Iš viso	150	34	20	35	21	40

Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

8. ANKSTESNIŲ METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANO ĮGYVEDINIMO REZULTATŲ TRUMPA APŽVALGA

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl Socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“ Pakruojo rajono socialinių paslaugų planas kasmet tvirtinamas Pakruojo rajono savivaldybės tarybos sprendimu po einamų metų savivaldybės biudžeto patvirtinimo.

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2016 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANO ATASKAITA

Pakruojo rajono socialinių paslaugų 2016 planas patvirtintas Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2016 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. T-105. Priemonės buvo įgyvendinamos atsižvelgiant į tikslus:

1 tikslas. Rengti ir įgyvendinti socialines programas, skatinti visuomenines organizacijas, telkti savanorius socialinių paslaugų organizavimui bendruomenėse paslaugas:

1 uždavinys. Įgyvendinti neįgaliųjų socialinės atskirties mažinimo priemones, vykdyti neįgaliųjų socialinę integraciją

1.1. Neįgaliųjų socialinės integracijos 2016 metų programa patvirtinta Pakruojo rajono tarybos 2016 m. vasario 18 d. sprendimu Nr. T- 30. Jai įgyvendinti skirtos lėšos būstui neįgaliesiems pritaikyti – 11 400,14 eurų, iš jų savivaldybės biudžeto lėšos – 3 326,88 eurai, valstybės biudžeto lėšos – 8 073,26 eurai. Būstas pritaikytas 1 neįgaliajam, eksploatuoti 2 keltuvai.

1.2. Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektai. Įgyvendinti 4 Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektai. Pasirašytos paslaugų teikimo sutartys, suteiktos socialinės reabilitacijos paslaugos 312 rajono neįgaliųjų ir jų šeimos nariams. Šių projektų finansavimui panaudota viso 33 035,00 eurų, iš jų savivaldybės biudžeto lėšos – 3 004,00 eurai, valstybės biudžeto lėšos – 30 031,00 euras.

1.3. Neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektai. Įgyvendintas 1 projektas, jį vykdė Pakruojo rajono neįgaliųjų draugija. Suteiktos socialinės paslaugos 50 rajono neįgaliųjų ir 2 neįgaliesiems vaikams. Šio projekto finansavimui panaudota iš viso 2 650,00 eurų, iš jų savivaldybės biudžeto lėšos – 510 eurų, valstybės biudžeto lėšos – 2 140 eurų.

1.4. NVO projektų finansavimo programoje dalyvavo 5 socialinės organizacijos. Projektų įgyvendinimui panaudota 2 200,00 eurų.

2 uždavinys. Įgyvendinti vaiko socializacijos priemones.

2.1. Patvirtinta Vaikų gerovės programa Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2014 m. balandžio 24 d. sprendimu Nr. T-159 „Dėl Pakruojo rajono Vaiko gerovės 2014–2016 metų programos patvirtinimo“ ir numatytos priemonės jai įgyvendinti.

2.2. Vykdytos Vaikų dienos centrų programos. Pagal pasirašytas paslaugų teikimo sutartis Lygumų vaikų dienos centre, Pakruojo vaikų dienos centre ir Pamūšio vaikų dienos centre buvo teikiamos socialinės priežiūros paslaugos vaikams, augantiems socialinės rizikos šeimose. Iš viso suteikta 77 socialinės priežiūros paslaugos. Panaudota 18 424,03 eurai savivaldybės biudžeto lėšų. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija šių centrų projektams įgyvendinti, veiklai vykdyti skyrė 37 470 eurų.

3 uždavinys. Rengti ir įgyvendinti kitas sociokultūrines programas, skatinant aktyvų socialinių NVO dalyvavimą.

3.1. Parengta Socialinė sociokultūrinių paslaugų programa, patvirtinta Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2016 metų rugpjūčio 11 d. sprendimu Nr. T-242. Programos įgyvendinimui panaudota 5 000 eurų. Paslauga suteikta daugiau kaip 200 rajono gyventojų.

4 uždavinys. Skatinti visuomenines organizacijas, bendruomenes teikti socialines paslaugas

4.1. Maitinimo organizavimo paslaugos:

4.1.1. Parama maisto produktais iš intervencinių atsargų. 2016 metais parama suteikta 3557 rajono gyventojams, išdalinta 3646 vnt. maisto produktų. Paslaugą organizavo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus organizacijos Pakruojo skyrius.

4.1.2. Maisto banko akcija - parama maisto produktais. Paslaugą 2016 metais teikė Lietuvos Samariečių bendrijos Pakruojo skyrius, Pakruojo Šv. Jono Krikštytojo parapijos vaikų dienos centras, VšĮ Pakruojo vaikų ir jaunimo klubas prie Pakruojo rajono policijos komisariato. Iš viso parama suteikta 329 rajono asmenims, išdalinta 3107 vnt. maisto produktų.

4.2. Aprūpinimas būtiniausiais drabužiais ir avalyne. Paslaugą teikė Lietuvos Samariečių bendrijos Pakruojo skyrius, Agentūros – visos Lietuvos vaikai Pakruojo labdaros ir paramos fondas, Pakruojo dekanato „Caritas“. Suteikta parama 3545 rajono gyventojams.

4.3. Sociokultūrinės, asmens higienos ir priežiūros, transporto organizavimo ir kitos bendrosios socialinės paslaugos. Šias paslaugas teikė VšĮ Retenė, Pakruojo rajono neįgaliųjų draugija, Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras, Linkuvos socialinių paslaugų centras ir kitos organizacijos. Asmens higienos paslaugas gavo 30 asmenų, transporto paslaugas – 108 asmenys, sociokultūrinės paslaugas - 1380 asmenų.

2 tikslas. Gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, prioritetą teikti kompleksinių nestacionarių socialinių paslaugų teikimui:

1 uždavinys. Skatinti profesines kompetencijas bei darbuotojų motyvaciją.

1.1. Bendradarbiavimas savivaldybės ir respublikos įstaigų lygmeniu. Visus 2016 metus buvo bendradarbiaujama su savivaldybės įstaigomis, administracijos padaliniais, įvairiomis kitomis respublikos institucijomis (Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Šiaulių apskrities savivaldybių socialinės paramos skyriais)

1.2. Socialinių įstaigų vadovų ir darbuotojų pasitarimai. Kiekvieną mėnesį Socialinės rūpybos skyrius organizavo rajono socialinių įstaigų vadovų pasitarimus, per kuriuos buvo aptariami socialiniai klausimai. Rajono socialinėse įstaigose apsilankyta 62 kartus, vykdyta darbo stebėseną, darbuotojai konsultuoti socialinio darbo klausimais.

1.3. Seminarai socialinio darbo klausimais rajono socialiniams darbuotojams, jų padėjėjams ir kitiems specialistams, dirbantiems socialinį darbą. Plėtotos profesinės kompetencijos, kelta darbuotojų motyvacija. Rajono socialiniai darbuotojai pagal finansines galimybes dalyvavo respublikiniuose seminaruose, konferencijose, kituose mokymuose, tobulino savo žinias. Linkuvos socialinių paslaugų centro 23 darbuotojai kėlė kvalifikaciją, Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro - 39 darbuotojai, Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centro - 19 darbuotojų, Pakruojo savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyriaus - 6 darbuotojai. Darbuotojams suteikti kvalifikacijos pažymėjimai.

1.4. Rajone vykdomo socialinio darbo viešinimas. Informacija apie rajone atliekamą socialinį darbą buvo skelbta savivaldybės interneto puslapyje, rajoniniame laikraštyje.

2 uždavinys. Plėtoti specialiąsias socialinės priežiūros paslaugas rajono gyventojams.

2.1. Socialinių paslaugų įstaigų, kurių steigėjas yra savivaldybė, finansavimas (PNSPC). Socialinės priežiūros paslaugas socialinės rizikos šeimoms teikė Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro socialiniai darbuotojai. Socialinės rizikos šeimų skaičius 2016 metais - 165.

Socialinės priežiūros paslaugas teikė 12 socialinių darbuotojų, kurių darbo užmokesčiui panaudota 120 300,00 eurų valstybės biudžeto lėšų.

3 uždavinys. Organizuoti socialinės globos paslaugų teikimą rajono gyventojams

3.1. Socialinių paslaugų įstaigų, kurių steigėjas yra savivaldybė, finansavimas.

Siekiant efektyvinti globos įstaigų veiklą 2016 m. buvo ieškoma profesionalių problemų sprendimo būdų. Socialinių paslaugų įstaigoms, kurių steigėja yra savivaldybė, finansuoti panaudota 894 300,00 eurų savivaldybės biudžeto lėšų (LSPC, KSIJC, PNSPC). Iš viso socialinėms paslaugoms iš savivaldybės biudžeto skirta 666 341,56 eurų.

3.2. Socialinių paslaugų įstaigų, kurių steigėjas nėra rajono savivaldybė, finansavimas. Socialinių paslaugų įstaigų, kurių steigėjas nėra rajono savivaldybė (Pamūšio parapijiniai VGN, šeimynos), finansavimui sudarytos socialinių paslaugų lėšų kompensavimo sutartys. Socialinėms paslaugoms pirkti 2016 m. panaudota iš viso 229 00,00 eurų valstybės biudžeto lėšų. Valstybės biudžeto vaiko globos išmokoms panaudota 47 915,00 eurų.

3.3. Socialinių paslaugų įstaigų, kurių steigėjas yra Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ar kitų rajonų savivaldybės. Su socialinių paslaugų įstaigomis, kurių steigėjas yra Socialinės apsaugos ir darbo ministerija arba privačios socialinės įstaigos, pasirašytos lėšų kompensavimo sutartys. Socialinės paslaugos buvo teikiamos 14 mūsų rajono gyventojų. Panaudota iš viso 2016 m. - 38 340,49 eurų, iš jų: 12 471,04 euras savivaldybės biudžeto lėšų ir 25 869,45 eurai valstybės biudžeto lėšų.

Išvados:

Savivaldybė yra atsakinga už socialinių paslaugų teikimą rajono gyventojams. Atsižvelgiant į pateiktą savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų būklės ir finansavimo šaltinių analizę, galima teigti, kad socialinių paslaugų poreikis kasmet didėja.

Pakruojo rajono savivaldybės 2016 m. socialinių paslaugų plano priemonės buvo įgyvendinamos atsižvelgiant į tikslus. Atsižvelgiant į pateiktą informaciją, siūloma nustatyti prioritetus:

1. Rengti ir įgyvendinti socialines programas, skatinti visuomenines organizacijas telkti savanorius socialinių paslaugų organizavimui bendruomenėse;
2. Gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, prioritetą teikti kompleksiskų nestacionarių socialinių paslaugų teikimui.

III UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

9. PRIORITETINĖS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLĖTROS KRYPTYS

Pagrindiniai socialinio darbo prioritetai 2017 metais nukreipti į paskirtų **socialinių paslaugų užtikrinimą**:

1. Gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę prioritetą teikiant kompleksiskų, nestacionarių socialinių paslaugų teikimui:
 - teikti socialinę globa ir slaugą asmenis namuose;
 - patenkinti lankomosios priežiūros paslaugų poreikį;
 - mažinti asmenų, nukreipiamų stacionariai socialinei globai skaičių;

- užtikrinti laikino atokvėpio paslaugas senyvo amžiaus žmonėms, neįgaliesiems ir jų šeimos nariams;
 - krizių centro steigimas;
 - užtikrinti ir sustiprinti socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos socialinės rizikos šeimoms;
 - mažinti institucines socialinės globos paslaugas vaikams, likusiems be tėvų globos;
 - stiprinti GIMK veiklą, orientuojant ją į globėjų, budinčių globėjų ir įtėvių paiešką bei socialinę pagalbą jiems.
2. Rengti, įgyvendinti socialines programas, projektus, skatinti visuomenines organizacijas telkti savanorius bendrųjų socialinių paslaugų organizavimui bendruomenėse:
- transporto, maisto, higienos ir sociokultūrinių paslaugų organizavimas socialinėse įstaigose, bendruomenėse;
 - socialinės reabilitacijos ir neįgaliųjų sporto programos (NVO);
 - viešosios aplinkos ir gyvenamojo būsto pritaikymas neįgaliesiems.

Socialinės atskirties prevencija ir socialinė integracija turi būti vykdoma keliomis pagrindinėmis kryptimis: darbas su neįgaliaisiais, senyvo amžiaus žmonėmis, socialinės rizikos šeimomis bei šiose šeimose augančiais vaikais. Šioms veikloms yra tikslinga rengti atskiras **socialines programas, projektus** ir jas įgyvendinti, organizuoti kompleksinių paslaugų teikimą Pakruojo rajone. Siekiant efektyvinti socialinių paslaugų organizavimą, būtina skatinti socialinių darbuotojų **kvalifikacijos kėlimą, plėtoti bendradarbiavimą** su kitomis įstaigomis, intensyvinti socialinių įstaigų **vykdomos veiklos viešinimą** (per rajono masinės informacijos priemones, susitikimus, pasitarimus, seminarus kt.), skatinti visuomeninių organizacijų veiklą.

Atsižvelgiant į finansines savivaldybės galimybes ir į kasmet didėjančią socialinių paslaugų poreikį, tikslinga ieškoti pigesnių socialinių paslaugų. Viena iš socialinių paslaugų užtikrinimo krypčių yra socialinės paslaugos asmens namuose, tai ir pagalbos į namus paslaugos ir integralios paslaugos ir atokvėpio paslaugos neįgaliesiems ir jų artimiesiems. Tai perspektyvi veiklos plėtros sritis, nes pirmiausiai ekonomiškai palanki ir psichologiškai priimtinausia klientui bei labiausiai individualizuota, o tai reiškia, kad teikiama socialinių paslaugų kokybė yra optimali. Būtina telkti savanorius, bendruomenės narius socialinės pagalbos teikimui.

Socialinių paslaugų poreikis.

25 lentelė

Paslaugų rūšys	Paslaugų pavadinimai	Paslaugų gavėjai
Bendrosios socialinės paslaugos	1. Tarpininkavimas ir atstovavimas. 2. Maitinimo organizavimas. 3. Transporto organizavimas. 4. Sociokultūrinės paslaugos. 5. Asmens higienos paslaugos.	Socialinės rizikos vaikai ir jų šeimos, vaikai, turintys negalią ir jų šeimos, suaugę asmenys, turintys negalią ir jų šeimos, senyvo amžiaus asmenys, socialiai remtinės, skurdžiai gyvenančios šeimos ir jų vaikai, kiti asmenys ir jų šeimos
Specialiosios socialinės paslaugos	Socialinės priežiūros paslaugos: 1. Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas; 2. Intensyvi krizių įveikimo pagalba; 3. Pagalbos į namus paslaugos.	Socialinės rizikos vaikai ir jų šeimos, Vaikai, turintys negalią, ir jų šeimos, suaugę asmenys, turintys negalią, ir jų šeimos, kiti asmenys ir jų šeimos
	Socialinės globos paslaugos: 1. Trumpalaikė socialinė globa; 2. Ilgalaikė socialinė globa.	Vaikai, likę be tėvų globos, senyvo amžiaus asmenys, suaugę asmenys, turintys negalią

10. PRIEMONIŲ PLANAS 2017 METAMS

1 tikslas. Rengti, įgyvendinti socialines programas, skatinti visuomenines organizacijas, telkti savanorius socialinių paslaugų organizavimui bendruomenėse

26 lentelė

Uždaviniai	Priemonės	Eurai	Atsakingi vykdytojai, koordinatoriai	Laukiamas rezultatas
1. Įgyvendinti neįgaliųjų socialinės integracijos priemonės	1.1. Neįgaliųjų socialinės integracijos 2017 metų programa, patvirtinta Pakruojo rajono savivaldybės tarybos	5 000 eurų Iš jų: savivaldybės biudžetas – 5000 eurų	Socialinės rūpybos skyrius	- Vykdomi neįgaliųjų socialinės integracijos renginiai
	1.2. Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektai 2017 m.	36 481 euras Iš jų: savivaldybės biudžetas – 6 100 eurų valstybės biudžetas – 30 381 euras	Socialinės rūpybos skyrius	- Pasirašytos paslaugų teikimo sutartys - Įgyvendinti reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektai
	1.3. Neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektai 2017 m.	2 764 eurai Iš jų: savivaldybės biudžetas – 553 eurų valstybės biudžetas – 2 211 eurų	Kultūros, paveldosaugos ir viešųjų ryšių skyrius	- Pasirašytos paslaugų teikimo sutartys - Įgyvendinti neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektai
	1.4. Būsto pritaikymas neįgaliesiems	10 000 eurų Iš jų: savivaldybės biudžetas – 5 000 eurų valstybės biudžetas – 8 516,60 eurų	Socialinės rūpybos skyrius	- Pritaikytas būstas 2 rajono gyventojams.
2. Įgyvendinti vaiko socializacijos priemonės	2.1. Vaikų gerovės programa, patvirtinta Pakruojo rajono savivaldybės tarybos	2 000 eurų Iš jų: savivaldybės biudžetas – 2000 eurų	Vaiko teisių apsaugos skyrius	Įgyvendinta Vaikų gerovės programa, parengta ataskaita
	2.2. Vaikų dienos centrų programos.	55 215 eurų Iš jų: savivaldybės biudžetas – 20 000 eurų valstybės biudžetas – 35 215 eurų	Socialinės rūpybos skyrius, Lygumų bendruomenė, Pamūšio kaimo bendruomenė, Pakruojo šv. Jono Krikštytojo parapija	- Pasirašytos paslaugų teikimo sutartys - įgyvendintos SADM organizuoto konkurso vaikų dienos centrų programos - socialinės priežiūros paslaugos suteiktos 65 vaikams iš socialinės rizikos šeimų

3. Parengti ir įgyvendinti programas, vykdyti socialinės atskirties mažinimo priemones	3.1. „Socialinė sociokultūrinių paslaugų Pakruojo rajono savivaldybėje 2017 m. programa“	- 5 000 eurų Iš jų: savivaldybės biudžetas – 5000 eurų	Socialinės rūpybos skyrius, Socialinių paslaugų įstaigos	- Organizuoti renginiai: Diabeto dienos, Pasaulinės baltosios lazdelės diena, Tarptautinė neįgalių žmonių diena; - kalendorinių švenčių renginiai socialinėse įstaigose, kiti rajoniniai socialiniai renginiai ir socialinės stovyklos
	3.2. „Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims Pakruojo rajono savivaldybėje 2017 metų programa“	- 5 000 eurų Iš jų: savivaldybės biudžetas – 5000 eurų	Socialinės rūpybos skyrius	Įgyvendinta Smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims programa
	3.3. „Kompleksinės paslaugos šeimai“	40 000 eurų Iš jų: valstybės biudžetas – 40 000 eurų	Socialinės rūpybos skyrius, Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras, Lietuvos Samariečių bendrijos Pakruojo sk.	Suteiktos kompleksinės paslaugos 40 rajono gyventojų
	3.4. „Integrali pagalba į namus“	23 000 eurų Iš jų: valstybės biudžetas – 23 000 eurų	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	Suteiktos integralios pagalbos paslaugos 10 rajono gyventojų
	3.5. „Linkuvos socialinių paslaugų centro infrastruktūros atnaujinimas ir paslaugų plėtra“	27 200 eurų Iš jų: savivaldybės biudžetas – 4 080 eurų valstybės biudžetas – 23 120 eurų	Strateginės plėtros skyrius ir Socialinės rūpybos skyrius	Pradėtas vykdyti projektas
	3.6 Parama maisto produktais programa	10 000 eurų Iš jų: savivaldybės biudžetas – 5000 eurų valstybės biudžetas – 5000 eurų	Soc. rūpybos skyrius, seniūnijos	- išdalinti maisto produktai 3 000 rajono gyventojų
4. Skatinti visuomenines organizacijas, bendruomenes teikti socialines paslaugas	4.1. Maisto banko akcija - parama maisto produktais	(NVO lėšos)	Lietuvos Samariečių bendrijos Pakruojo sk., VŠĮ Pakruojo vaikų ir jaunimo klubas prie PK, kitos NVO ir kt.	- parama suteikta 200 gyventojų

	4.2. Aprūpinimas būtiniausiais drabužiais ir avalyne	(NVO lėšos)	Lietuvos Samariečių bendrijos Pakruojo skyrius, Pakruojo dekanato „Caritas“	- parama suteikta 500 rajono gyventojams
	4.3. Sociokultūrinės, asmens higienos ir priežiūros, transporto organizavimo ir kitos bendrosios socialinės paslaugos	(NVO lėšos)	Nevyriausybinių organizacijų, bendruomenės	- suteiktos paslaugos 1000 rajono gyventojų

2 tikslas. Gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, prioritetą teikti kompleksinių nestacionarių socialinių paslaugų teikimui

27 lentelė

Uždaviniai	Priemonės	Eurai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1. Skatinti profesines kompetencijas bei darbuotojų motyvaciją	1.1. Bendradarbiavimas savivaldybės ir respublikos įstaigų lygmeniu	–	Socialinės rūpybos skyrius, Vaiko teisių apsaugos skyrius, Socialinės įstaigos	Gerosios darbo patirties sklaida ir pažinimas, kvalifikacijos tobulinimas
	1.2. Socialinių įstaigų vadovų ir darbuotojų pasitarimai.	–		
	1.3. Seminarai socialinio darbo klausimais rajono socialiniams darbuotojams, jų padėjėjams ir kitiems specialistams, dirbantiems socialinį darbą	- 1 000 eurų Iš jų: savivaldybės biudžetas – 1 000 eurų		
	1.4. Rajone vykdomo socialinio darbo viešinimas	–		
2. Plėtoti specialiąsias socialinės priežiūros paslaugas rajono gyventojams	2.1. Socialinių paslaugų įstaigų, kurių steigėjas yra savivaldybė, finansavimas (PNSPC)	404 600 eurų Iš jų: savivaldybės biudžetas - 230 000 eurų valstybės biudžetas – 174 600 eurų	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	Socialiniai darbuotojai suteiks socialines paslaugas visoms rajono socialinės rizikos šeimoms
3. Organizuoti socialinės globos paslaugų teikimą rajono gyventojams	3.1. Socialinių paslaugų įstaigų, kurių steigėjas yra savivaldybė, finansavimas (LSPC, KSIJC)	358 400 eurų Iš jų: savivaldybės biudžetas – 290 000 eurų valstybės biudžetas – 68 400 eurų	Socialinės rūpybos skyrius, Socialinės įstaigos, NVO	Socialinės įstaigos, kurių steigėjas yra rajono savivaldybės taryba finansuojamos tiesiogiai. Su kitomis socialinėmis įstaigomis, kurių steigėjas
	3.2. Socialinių paslaugų įstaigų, kurių steigėjas nėra rajono savivaldybė, finansavimas (Pamūšio parapijiniai VGN, šeimos, Rozalimo senjorų namai)	229 000 eurų Iš jų: savivaldybės biudžetas – 182 000 eurų valstybės biudžetas – 47 000 eurų		

	3.3. Socialinių paslaugų įstaigų, kurių steigėjas yra Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ar kitų rajonų savivaldybės	24 000 eurų Iš jų: savivaldybės biudžetas – 8 000 eurų valstybės biudžetas – 16 000 eurų		nėra savivaldybės taryba, sudarytos socialinių paslaugų lėšų kompensavimo sutartys.
--	--	--	--	---

Lėšų poreikis Pakruojo rajono 2017 m. savivaldybės socialinių paslaugų planui įgyvendinti

Savivaldybės biudžeto lėšų poreikis Pakruojo rajono savivaldybės 2017 m. socialinių paslaugų plano įgyvendinimui – 1 069 733 eurų.

Iš jų:

- neįgaliųjų socialinės integracijos priemonėms – 16 653 eurai,
- vaikų socializacijos priemonėms – 22 000 eurų,
- socialinės atskirties mažinimo programoms vykdyti – 14 080 eurų,
- socialinių darbuotojų kvalifikacijos kėlimui – 1 000 eurų,
- socialinės priežiūros paslaugų plėtrai – 404 600 eurų,
- socialinės globos paslaugų teikimui – 611 400 eurų.

Socialinių paslaugų planui įgyvendinti planuojamos gauti valstybės biudžeto ir kitos lėšos – 473 444 eurai.

11. REGIONINIŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ POREIKIS 2017 M.

28 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Įstaiga	Vietų skaičius
1	2	3	4
1.	Ilgalaikė socialinė globa	Pensionatas asmenims, turintiems proto ir psichinę negalią	Ventos socialinės globos namai- 2 Aukštelkės socialinės globos namai- 2 Skemų socialinės globos namai- 1 Linkuvos socialinės globos namai- 8 Jurdaičių socialinės globos namai- 1 Planuojamas naujų vietų poreikis - 2 Iš viso : 16
2.	Trumpalaikė socialinė globa	-	-
3.	Kitos socialinės paslaugos	-	-

Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

IV. FINANSAVIMO PLANAS

12. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ FINANSAVIMO ŠALTINIAI

29 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	eurai	
		2016 metų faktas	2017 metų planas
1	2	8	9
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms	904 097	716 100
1.1.	Palyginti su bendru savivaldybės biudžetu proc.	7,2%	6,6%
2.	LR valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos	296 799	306 000
	Iš jų:		
2.1.	Socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai	120 300	174 600
2.2.	Asmenų, turinčių sunkią negalią, socialinei globai	128 584	131 400
	Iš jų:		
2.2.1	Linkuvos socialinių paslaugų centras	40 474	31 400
2.2.2	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	45 362	37 000
2.2.3	Rozalimo Švč. M. Marijos Vardo parapijos senjorų namai	16 879	12 000
2.2.4	SADM pavaldumo socialinės globos įstaigos	25 869	16 000
2.3.	Vaikų globos (rūpybos) išmokos (įstaigos ir šeimynos)	47 915	35 000
3.	ES struktūrinių fondų lėšos		
3.1.	Rozalimo senelių namai	-	-
4.	Asmenų įmokos už socialines paslaugas	257 179	263 500
	Iš jų:		
4.1.	Linkuvos socialinių paslaugų centras	212 800	213 000
4.2.	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	24 019	23 000
4.3.	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	16 962	23 000
4.4.	Rozalimo Švč. M. Marijos Vardo parapijos senjorų namai	3 398	4 500
5.	Kitos lėšos (SADM, LR Vyriausybė, NVO ir kt.) Iš jų:	89 011	89 315
5.1.	SADM	88 411	87 315
5.1.1.	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centrui	50 941	5 0000
5.1.2.	Lygumų vaikų dienos centrui	11 600	11 600
5.1.3.	Pakruojo vaikų dienos centrui	13 979	11 600
5.1.4.	Pamūšio kaimo bendruomenės vaikų dienos centras	11 891	12 115
5.1.5.	Programos	-	-
5.2.	NVO	600	2 000
5.2.1.	Rozalimo Švč. M. Marijos Vardo parapijos senjorų namai	-	-
5.2.2.	Parapijiniai vaikų globos namai	-	-
5.2.3.	Lygumų vaikų dienos centas	-	-
5.2.4.	Pakruojo vaikų dienos centras	600	2 000
5.2.5.	Pamūšio kaimo bendruomenės vaikų dienos centras	-	-
	Iš viso:	1 547 086	1 376 915

Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

12.1. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ FINANSAVIMO ŠALTINIŲ ĮVERTINIMAS

Pakruojo rajono savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms finansuoti kasmet didėja, vidutiniškai sudaro apie 4 % viso savivaldybės biudžeto. 2016 metais tai sudarė – 7,2 % Socialinėms paslaugoms finansuoti, infrastruktūrai gerinti, socialinėms programos vykdyti ieškoma papildomų finansavimo šaltinių, dalyvaujama projektinėje veikloje.

13. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ FINANSAVIMO IŠ SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO BŪDAI (be perduotų funkcijų)

30 lentelė

Eil. Nr.	Finansavimo būdai	eurai	
		2016 metai	2017 metai
1.	Socialinių paslaugų pirkimas	-	-
2.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas	901 093	710 000
	Iš jo:		
2.1.	savivaldybės pavaldumo socialinėms įstaigoms	644 617	520 000
2.1.1.	Linkuvos socialinių paslaugų centras	224 581	180 000
2.1.2.	Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras	155 103	110 000
2.1.3.	Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras	264 933	230 000
2.2.	Socialinės rūpybos skyriui (socialinių paslaugų planui įgyvendinti)	256 476	190 000
2.2.1.	SADM pavaldumo įstaigoms (lėšų kompensavimo sutartis)	12 471	8 000
2.2.2.	Pamūšio parapijiniams vaikų globos namams, šeimynoms	225 581	172 000
2.2.3.	Vaikų dienos centrams	18 424	10 000
Viso socialinėms paslaugoms (1+2)		1 139 214	710 000
3.	Programoms: Neįgalųjų socialinės integracijos, reabilitacijos, infrastruktūros, sociokultūrinės ir kitos socialinių paslaugų programos	3 004	6 100
4.	ES projekto įgyvendinimui	-	-
Iš viso (1+2+3+4)		904 097	716 100

Informacijos šaltinis: Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

14. LĖŠOS, REIKALINGOS ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ PLĖTRAI

Žmogiškųjų išteklių plėtra ankstesniuose socialinių paslaugų planuose nebuvo planuojama. Atsižvelgiant į esamą ekonominę rajono situaciją, didinti lėšas darbo užmokesčio fondui nėra galimybių. Siekiant teikti kokybiškas paslaugas, išlieka poreikis socialinių darbuotojų kompetencijų didinimui, žmogiškųjų išteklių plėtrai, darbui su senyvo amžiaus žmonėmis, neįgaliaisiais ir socialinės rizikos asmenimis bendruomenėse. 2017 metais planuojama dalyvauti projektinėje veikloje, kurios įgyvendinimui bus sukurtos papildomos darbo vietos, finansuojamos valstybės biudžeto ir vykdomų projektų administravimui skirtomis lėšomis.

15. SAVIVALDYBĖS FINANSINIŲ GALIMYBIŲ PALYGINIMAS SU NUMATYTŲ PRIEMONIŲ FINANSAVIMU

Savivaldybės biudžete lėšos socialinei veiklai finansuoti yra numatytos. Atsižvelgiant į savivaldybės biudžeto finansinius resursus, pokyčius, sutaupytas sodininėms pašalpoms skirtas biudžeto lėšas, socialinių paslaugų planui skirtą finansavimą būtų tikslinga koreguoti. Prioritetą suteikti nestacionarių socialinių paslaugų finansavimui.

15.1. SAVIVALDYBĖS ORGANIZUOJAMŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮVERTINIMAS

Rajone veikia stacionarios ir nestacionarios socialinės globos paslaugas teikiančios įstaigos – Linkuvos socialinių paslaugų centras ir šio centro padaliniai: Savarankiško gyvenimo namai senyvo amžiaus žmonėms ir Savarankiško gyvenimo namai žmonėms su negalia, Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras, Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centras, Pamūšio parapijiniai vaikų globos namai, šeimos, vaikų dienos centrai ir kt. Įvertinus asmens poreikius, Socialinės rūpybos skyriaus vedėjo sprendimu, į įstaigas nukreipiami seni ir neįgalūs rajono gyventojai.

Socialinių paslaugų tinklas Pakruojo rajono savivaldybėje suformuotas vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais. Pagal statistinius duomenis yra pastebimos rajono gyventojų senėjimo tendencijos, todėl kasmet sudaromos eilės vienišų ir neįgalių rajono gyventojų, kurie turi būti nukreipiami į socialinės globos namus. Įvertinant savivaldybės organizuojamas socialines įstaigas, galima teigti, kad rajone sukurta gera socialinių paslaugų infrastruktūros sistema. Socialinės paslaugos rajone teikiamos įvairioms asmenų grupėms. Socialinių paslaugų teikimo kokybei užtikrinti ir paslaugų poreikiui patenkinti būtina išlaikyti turimus socialinių darbuotojų, socialinių darbuotojų padėjėjų etatus.

Skatinti visuomenines organizacijas teikti bendrąsias socialines paslaugas. Kad būtų galima plėsti socialines paslaugas ir efektyviai naudoti lėšas, būtina ieškoti pigesnių socialinių paslaugų teikimo, pirkimo galimybių.

V. PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

16. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLĖTROS VIZIJA

Ateinančių 2017 metų socialinių paslaugų plėtros vizija – rajono socialinės įstaigos teikia kokybiškas socialines paslaugas rajono gyventojams. Jos patrauklios savo inovatyvumu, socialinių paslaugų kokybe, prieinamumu ir atvirumu visuomenei. Pakruojo rajono socialinės įstaigos veikia pagal suteiktas licencijas.

Pertvarkyta vaikų globos sistema – sumažėjęs globojamų vaikų skaičius institucijose, daugiau vaikų globojama šeimose. Vaiko globa šeimoje – prioritetinė vaiko globos forma.

Aktyvus darbas su socialinės rizikos šeimomis ir jose augančiais vaikais, ženkliai mažesnis vaikų, paimtų iš biologinių šeimų, skaičius. Aktyviai socialinės priežiūros paslaugas teikia Pakruojo Šv. J. Krikštytojo parapijos, Lygumų bendruomenės ir Pamūšio kaimo bendruomenės vaikų dienos centrai. Kokybiškos sociokultūrinės socialinės paslaugos teikiamos Linkuvos socialinių paslaugų centre ir Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centre. Organizuojamas turiningas gyventojų bei lankytojų užimtumas. Pakruojo nestacionarių socialinių paslaugų centro teikiamos socialinės paslaugos į namus yra prieinamos ir kokybiškos.

Teikiamos laikinos atokvėpio paslaugos. Įkurtas Krizių centras.

Bendruomenės ir kitos visuomeninės organizacijos teikia bendrąsias socialines paslaugas, bendradarbiauja su Socialinės rūpybos skyriaus specialistais, socialinių įstaigų, seniūnijų socialiniais darbuotojais, skatinama savanorystė.

17. PROGNOZUOJAMOS SOCIALINĖS PASLAUGOS

Socialinės paslaugos bus organizuojamos pagal poreikius visoms žmonių grupėms: seniems, vienišiams ir neįgaliesiems asmenims, socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams bei vaikams, likusiems be tėvų globos. Kasdien planuojama suteikti socialinių paslaugų daugiau kaip 300 rajono gyventojų, iš jų daugiau kaip 100 vaikų.

Ilgalaikių socialinių paslaugų neplanuojama didinti, vidutiniškai per mėnesį numatoma šias paslaugas teikti iki 150 gavėjų.

Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas teikia Pakruojo parapijos vaikų dienos centras, Pamūšio kaimo bendruomenės ir Lygumų bendruomenės vaikų dienos centrai. Dienos ir trumpalaikes socialinės globos paslaugas teikia Klovainių sutrikusio intelekto jaunuolių centras. Kasdien šias socialines paslaugas gauna apie 100 rajono gyventojų. Planuojama plėsti darbą su socialinės rizikos šeimomis, atsižvelgiant į gautą finansavimą ketinama darbui su šiomis šeimomis pasitelkti daugiau socialinių darbuotojų. Didesnį dėmesį skirti darbui su globėjų parengimu, konsultavimu, vaikų globa šeimoje.

Prognozuojama, kad, kaip ir kasmet, daugiausia bus suteikta bendrųjų socialinių paslaugų rajono gyventojams. Daugiau dėmesio reikėtų skirti smurtą šeimoje patiriančioms šeimoms.

Planuojamos stiprinti pagalbos į namus paslaugos, ketinama dalyvauti projektinėje veikloje dėl kompleksiškai teikiamų paslaugų visai šeimai, dėl integralios pagalbos paslaugų teikimo, dėl vyresnio amžiaus asmenų motyvavimo ir savanoriškos veiklos skatinimo, Latlit projektuose ir kita.

18. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO AUGIMO PERSPEKTYVA IR NUMATOMAS

Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva nenumatoma, pokytis neprognozuojamas.

Pakruojo rajone savivaldybės biudžeto lėšų dalis, skiriama socialinėms paslaugoms finansuoti ir pirkti didėja. Socialinėms paslaugoms finansuoti kasmet skiriamos lėšos sudaro apie 4 % savivaldybės biudžeto lėšų.

19. IŠTEKLIŲ PROGNOZĖ ATEINANTIEMS 3 METAMS

Išteklių prognozę ateinantiems 3 metams numatyti sudėtinga.

Numatoma, kad pagrindiniai socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai bus savivaldybės biudžetas ir valstybės specialiosios tikslinės dotacijos lėšos.

Įvertinę pastarųjų metų ekonomikos nuosmukį, rajoninių socialinių paslaugų plėsti nenumatoma. Šiuo periodu svarbu bent minimaliai užtikrinti jau paskirtas socialines paslaugas rajono žmonėms.

20. SIŪLOMOS PLĖSTI REGIONINĖS SOCIALINĖS PASLAUGOS, JŲ RŪŠYS IR PROGNOZUOJAMAS MASTAS

Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes

	<u>Mastas (vietų sk.)</u>
Suaugusių neįgalių asmenų ir senyvo amžiaus asmenų ilgalaikė socialinė globa socialinės globos namuose asmenims su proto arba psichikos negalia	Pagal poreikį
Likusiems be tėvų globos vaikams su negalia, kuriems nustatyti mišrūs raidos ar intelekto sutrikimai	Pagal poreikį

VI. PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

21. PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪROS VYKDYTOJAI IR ETAPAI

Pakruojo rajono savivaldybės 2017 m. socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros subjektai:

- ▶ Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktorius;
- ▶ Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius.

22. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANO PRIEŽIŪROS ETAPAI IR ĮVERTINIMO REZULTATAI

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai

31 lentelė

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai	Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros įvertinimo rezultatai	Vertinimo terminai	Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai
Gerosios patirties sklaida	► Pasitarimai socialiniams darbuotojams ir specialistams	2017 metai	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius
Socialinių paslaugų analizė	► Socialinių įstaigų vadovų pasitarimai	2017 metais	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius
Socialinių paslaugų plano vertinimas	► Socialinių paslaugų plano ataskaita (parengta ir patalpinta 2017 metų socialinių paslaugų plane)	2017 metų I ketvirtis	Pakruojo rajono savivaldybės administracijos Socialinės rūpybos skyrius

Per metus pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas bus vertinamas iki 2018 m. kovo 1 d. pagal 2017 m. socialinių paslaugų plano įgyvendintas priemones. Ataskaita bus pateikta Pakruojo rajono savivaldybės 2018 metų socialinių paslaugų plane.

23. PASIEKTŲ REZULTATŲ, TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ ANALIZĖ, NUMATYTŲ VYKDYTI PRIEMONIŲ EFEKTYVUMAS

Pasiekti rezultatai, įgyvendinti tikslai ir uždaviniai bus analizuojami ir tikslinami pasitarimuose, bendrų susirinkimų metu, bendradarbiaujant su socialinių paslaugų įstaigų vadovais bei darbuotojais, seniūnijų socialiniais darbuotojais, nevyriausybinių organizacijų atstovais.

Vertinant planą, bus analizuojama, ar pasiekti rezultatai, tikslai ir uždaviniai, ar įgyvendinama visos priemonės laukiamiems rezultatams pasiekti, ar skirtos numatytos lėšos. Bus analizuojama, ar tenkinamas gyventojų poreikis socialinėms paslaugoms, jei ne – ieškoma alternatyvių paslaugų siekiant sumažinti poreikį kuriai nors paslaugų rūšiai. Taip pat bus kontroliuojama, ar visos plane numatytos priemonės įgyvendinamos, jei ne – analizuojamos priežastys.

Atliekant plano priežiūrą ar vertinant numatytų priemonių efektyvumą, bus vertinamas plano ir jo priemonių tikslingumas atsižvelgiant į kintančias aplinkybes ir veiksnius.

Vertinant vykdomų numatytų priemonių efektyvumą, bus vadovaujasi Socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintais socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijais.